

VOKIETIJOS SANTVARKOJE, ESA, IYVKE NEMAŽŲ PERMAINŲ

Pracitos savaitės pabaigoje ir šios pradžioje spaudoje nemaža rašoma apie "Hitlerio tamsiąsias dienas", kuomet Vokietijos santvarkoje įvykė stambių pakaitų: esą Goering, Keitel ir Doenitz tvarką Vokietijos vidaus reikalus, o kariškiai perėmė savo kontrolės spaudą, užsienio reikalus ir visą pramonę. Visa tai įvykė po to, kai Vokietijos karo vadai, be Hitlerio, ilgai konferavo, apsvaistę apsaugos reikalus ir po to sudarė trijų kariškių direktyją tvarkymui visų Vokietijos reikalų.

Direktorijon paskirti trys vyrai: dabartinis Vokietijos kariuomenės štabo viršininkas maršalas W. Keitel, vyriausias laivyno viršininkas admiralas K. Doenetz ir tarpininkas tarp vokiečių karo įgėjų ir nacių partijos maršalas Goering.

Sulig į Londoną suplaukusių pranešimų iš Ispanijos, Šveicarijos, Švedijos ir kitur, nusakoma, kad dabar Goeringas įgavęs didelės galios, nes turi teisę spręsti daug dalykų. Esą, Hitleris paliktas valstybės priešaiki, bet jo galia jau žymiai sumažėjusi. (Yra nepatvirtintų pranešimų, kurie nusako, kad norėta ar dar norima Hitlerį "visai padžiauti ant lentynos", tačiau Londone ir kitur šioms pranešimams netikima ir tai vadinama "savotiška nacių propaganda susipūnimui sąjungiečių įgėjų").

Kaip aukščiau pasakytą, dabar kariuomenė kontroliuos visus Vokietijos spaudos reikalus, viso krašto gamybą, maisto teikimą civiliniams, susisiekimo priemones ir užsienio reikalų ministeriją, kuomet iki šiam laikui jie tvarkė tik karo reikalus, o užsienio ir pramonės reikalus tvarkė Hitleris.

Sulig informacijų, sakoma, kad kariškiai būtų galėję prasišalinti nacių ir visai uždaryti nacių partiją, kaip kad padaryta Italijoje, bet kadangi Italijoje dėl to "pasirūšė nepasisekimų", tai Vokietijoje neuorėta įvesti betvarkės.

Pranešimai toliau nusako, kad Hitleris jau senai žinojęs apie Vokietijos kariškių nusistatymą prieš nacių partiją, kad kai įvyko aukščiau minima konferencija — jis joje nedalyvavo, o pasiuntė tik savo atstovą Goeringą, kuris kalbėjo nacių partijos vardu.

Jei šie pranešimai pilnai teisingi, tai išrodo, kad Vokietijoje reiškiasi kas nors "naujo". Žinoma, tam yra nemaža ir priežasčių, kurių vyriausia, tai nepasisekimai karo frontuose: naciai mušami Rusijoje, Sicilijoje ir visur kitur.

Italai Nepatenkinti Nauja Valdžia

Iš Berne, Šveicarijos, gaunama žinių, kad visoje Italijoje reiškiasi didelis nepasitenkinimas, maršalo Badoglio sudaryta valdžia.

Italai manė, kad buvusiam ministerių kabinete bus padaryta svarbių nutarimų taikos atžvilgiu, bet jie nusivile, nes nieko panašaus nepasakelbta. Italijos žmonės pagaiduoti, kad naują vyriausybę sudarytų kitas maršalas, būtent Pietro Caviglia, kuris savu laiku buvo vadinamas "raudonuoju generolu" ir kuris taip pat yra artimu karaliaus draugu.

Londone gauta žinia, kad

Skelbia "Siulomus" Taikos Punktus

Vokietijos žinių agentūra DNB paskelbė, buk. Prez. Roosevelt pasilytus 7 Italijai taikos punktus. Tie punktai, sulig "ašies" per radio paskelbima, yra sekanti:

- 1) Italijos kariuomenė ir laivynas turi sustoti kovoti.
 - 2) Italijos sutartis su Vokietija turi užsibaigti.
 - 3) Italijos kariuomenė Grekijoje, Albanijoje, Francijoje ir buvusioje Jugoslavijoje turi būti ištraukta.
 - 4) Visa karo medžiaga turi būti perduota nesugadinta.
 - 5) Anglų-amerikiečių rūsų karo valdžia turi valdyti Italiją iki pabaigai karo.
 - 6) Turi būti suareštuoti visi karo prasikaltėliai.
 - 7) Turi būti paliosuoti visi sąjungiečių belaisviai, kurie dabar randasi Italijoje.
- Tuo tarpu Anglijos užsienio reikalų ministeris, Anthony Eden, užgindina, kad aukščiau minimų "taikos punktų" nesiulė nė prez. Rooseveltas, nė Anglija. Visa kas yra Italijai pasiulyta, tai besąlyginis pasidavimas, ir jei Italija besąlyginiai pasiduotų, tai sąjungiečiai su ja pasilegtų žmoniškai. Jis taip pat sakė, kad: "man labai patiktų, jei rytų besąlyginį pasidavimą priimtų ir Hitleris".

Pracitą savaitę Amerikos vyriausybė iš Washingtono paskelbė apie paneštus nuostolius Sicilijoje. Sulig to pranešimo, nuo invazijos pradžios iki liepos 22 dienai Sicilijoje užmušta 501 Suv. Valstijų kareivis.

Tuo tarpu sužestų skaičius siekia iki 3,780, o dingusių be žinios 2,370.

Priešam Niekur Nesiseka

Iš Visų Frontų Geros Žinios

Pracitą savaitę į Washingtoną sugrįžo karo sekretorius, H. Stimpson, kuris patiekė savo raportą apie lankymąsi Europoje ir Afrikoje. Be kita ko, tame raporte jis pabrėžė, kad dabar tarpe sąjungiečių reiškiasi didžiausia vienybė.

Pasakodamas apie karo įgėjų veikimą Afrikoje ir Sicilijoje, sekr. Stimpson pasakė, kad nuo pradžios kovų tuose karo frontuose amerikiečiai naėmė daugiau, negu 100,000 vriešų nelaisvėn. Kiek belaisvių paėmė anglai ir kanadiečiai nepasakė.

Taipgi pranešė, kad užpuolime and Rumanijos aliečių altinių padaryta priešui daug nuostolių ir ten žuvo apie 15—20 Amerikos bombanešių, o astuoniems prisiejo nusileisti Turkijoje, kur dabar Amerikos lakunai internuoti.

"Žinios iš visų frontų dabar geros, bet poilsiauti dar nelaiikas; priešingai: dabar reikia įtempti visas pajėgas", pasakė sekr. Stimpson.

Didelė Lėktuvų Gamyba Amerikoje

Sulig vėliausių pranešimų paaiškėja, kad tik viena Amerikos pajėgia pagaminti daug laugiau visokios rūšies lėktuvų, negu visi "ašies" partneriai į daiktą sudėjus.

Dabar, bendrai sudėjus, Amerikos lėktuvų gamyba perėnės pagamina apie 7,000 lėktuvų, kuomet Vokietija, talija ir Japonija — visos rys kartu — vos istengia paminti apie 4,000 lėktuvų. Prie to, daugiau už "ašį", karu sudėjus, lėktuvų pagamina Anglija ir Rusija. O paėmus isas Suvienytas Tautas, jos agamina lėktuvų apie tris ykius daugiau, negu "ašis" su avo partneriais.

Sitaip esant, jau nenuostau, jei Suvienytos Tautos donuoja orą. Aiškus dalykas, teity ta dominavimas bus lar ryškesnis, nes Amerikos lėktuvų gamyba nuolatosis didėja.

Konferuos Rooseveltas Ir Churchill

Iš Londone gautų pasitikėtinų pranešimų, numatoma, kad netrukus prez. Rooseveltas vėl pasimatys ir konferuos su Anglijos prem. Churchill.

Tais pačiais pranešimais numatoma, kad Sicilijos kampanija jau kaip ir užbaigta. Spėjama, kad Italija negalės ilgai išsilaikyti. Sitaip einant, dabar jau laikas sudaryti planus emimui "Europos tvirtovės". Esą, atsiekiant vis naujus laimėjimus reikalingi ir nauji planai ir reikia tuos planus tiksliai prirengti.

Sakoma, kad prez. Rooseveltas ir prem. Churchill labai norėtų, kad minimoje konferencijoje dalyvautų ir Stalinas, bet abejojama, ar jis ir ši syki galės su jais dalyvauti ir pasitarti.

New York, N. Y. — Buvęs franėzų laivas "Normandie", kuris čia uoste buvo seniau užsidėgęs ir pavirtęs ant šono, vėl pradėtas "iš numirusių prikeliti".

ŽINIOS-ŽINELĖS

Š. Afrika. — Amerikiečiai Sicilijoje padarė naciams didelį surpizą, kuomet iš jūros įsiveržė užpakaly jų įgėjų ir paėmė Sant' Agata di Militello ir privertė priešus paskubomis trauktis atgal. Amerikiečiai taipgi paėmė San Fratello ir Cesaro, o anglų astuntoji armija, į kurios rankas praėitą savaitę pateko Catania, paėmė Acireale ir žygijuoja link Maria di Licodina. Kalnas Etna baigiama apsupti. Sąjungiečiams visur Sicilijoje sekasi ir dabar visu frontu žygijuoja link Messina, kuri jau tik apie 30 mylių nuo dabartinių linijų. Tuo tarpu sąjungiečiai bėm b a r d u o j a Messiną ir kitus svarbius bei strateginius punktus.

Berne, Šveicarija. — Čia gauta žinia, kad Italijos premieras maršalas Badoglio davęs naciams užtikrinimą, kad Italija iš karo nepasitrauks. Sąjungiečių reikalavimas Italijai pasiduoti besąlyginiai, esąs Italijos įžeidimu.

London. — Iš Maskvos gauta pranešimas, kad iki rugpjūdo rusai atsiėmė dar 120 apgyventų vietų ir užėmė Stalino, kuris yra tik 12 mylių nuo Charkovo. Kaip šiame, taip ir Bryansko fronte rusai pagrobė daug karo medžiagos. Bryansko fronte rusai taipgi daro pažangą ir ten atsiėmė 100 apgyventų vietovių. Miestą Orel rusai paėmė praėitą savaitę.

London. — Anglų ir amerikiečių autoritetai jau yra susidarę tą nuomonę, kad Vokietijos karo įgėjos nusigynė no iki to laipsnio, jog nebegalėtų apginti "Europos forto" pakraščius ir negali sulaukyti beperstojimo bombardavimų Vokietijos miestų bei strateginių punktų. Mėniliui pasiekus pilnatį sekantį savaitę naciai tikisi, kad sąjungiečiai pradės Berlyną vėl smarkiai bombarduoti ir todėl to miesto gyventojai perkeltami kitur visu smarkumu.

Washington, D. C. — Užsienio departamentas įsakė sekti visus Rusijos politikos veikimus, kiek jie santikauja su Vokietija. Esą, prisibijoma, kad Stalinas nepasirašytų atskiros taikos su Vokietija. Dominasi ir tuo, kad Rusijos ambasadoriai Litvinovas ir Maiskis tebesėsi Maskvoje ir nevyksta atgal į savo vietas: Washingtoną ir Londoną, iš kur jie buvo pašaukti pasitarimams.

Australija. — Amerikiečiai paėmė Munda ir bendrai sąjungiečiams Ramiajame vandenyne visur sekasi.

London. — Be perstojo per šešias naktis ir dienas anglų ir amerikiečių bombanešiai bombardavo Vokietijos uosto miestą Hamburg, išmesdami 8,000 tonų bombų. Sakoma, kad pats miestas paverstas į griuvėsius ir daug žmonių užmušta bei 31,000 sužeista.

London. — Lenkų telegrafo agentūra praneša, kad Vilniaus srity naciai nužudo po 120 žmonių kiekvieną savaitę. Sakoma, kad egzėkucijos vieta yra Paneriai, kur kiekvieną antradienį ir ketvirtadienį naciai nužudo po 60 žmonių.

Uždraudė Naciams Transportaciją

Iki šiam laikui, sulig susitarimo, švedai leido vokiečiams pervešti kariuomenę ir karo reikmenis į šiaurės frontą. Dabar švedų valdžia tą susitarimą panaikino ir uždraudė naciams ta privilegiją naudotis, paskelbdama, kad nuo rugpjūčio 15 dienos naciai negalės vykti į šiaurės Norvegiją per švedų teritoriją.

Tai dar vienas naciams apsunkinimas. Ką jie dabar darys — ar paskelbs karą Švedijai, ar ką kita — ateitis teparodys.

Šiuo švedų pasilegimu patenkinti Norvegijos valdžios sluoksniai užsieny, o švedų visuomenė šį valdžios pasilegimą pilnai paremia. Aiškus dalykas, šis uždraudimas yra naudingas ir patenkinantis ir demokratiškosioms valstybėms. Naciams gi skaudus smugis, nes šiuo tarpu, pavyzdžiui, tik Norvegijoje yra apie 200,000 Vokietijos kareivių ir apie 100,000 darbininkų, ir esant reikalui — jie turės keliauti juromis, kur sąjungiečių submarinai keliaujantiems sudarys didelį pavojų.

Pataria Nešaukti Tėvų Karo Tarybon

Kongreso žemesniųjų rūmų atstovai, J. Costello ir F. Harness, pastaruoju laiku padarė pareikšimą, patardami nešaukti karo tarnybų tėvų, kol dar nepašaukti viengungiai. Jie pataria peržiūrėti visus vyrus 4F klasėje, ir jei šių neužtektų — tuomet šaukti viengungius nuo 38 iki 45 metų amžiaus.

Naujokų šaukimo biuro vedėjas, gen. Hershey, neseniai pareiškė, kad vietos karanėmimo komisijos privalės nuspręsti, kuriuos tėvus šaukti pirmon eilėn. Tokiu būdu komisijos gali pašaukti ir tėvus, kurie turi tik vieną vaiką, tačiau jos gali šaukti ir visus kitus tėvus. Del to vienurkitur pasireiškė nepasitenkinimo. Pavyzdžiui, vienas New Jersey valstijos boardas pareiškė nešauksias nė vieno vyro turinčio šeimyną, kol bent vienas viengungis bus paliosuotas nuo karo pareigų. Tokiu būdu gal šiame gen. Hershey patvarkyme įvykti ir permainingi, o jei neįvyks, tai su spalio 1 diena bus pradėta šaukti ir tie vedusieji vyrai, kurie turi šeimas.

Numirė Kinijos Prezidentas

Rugpjūčio 2 dieną numirė Kinijos prez. Lin Sen, sulaukęs 81 metus amžiaus. Naujuoju Kinijos prezidentu automatiškai liko gen. Chiang Kai-Shek.

Velionis Sen Kinijos prezidento pareigas ėjo nuo 1932 metų ir per pastaruosius kelis mėnesius sunkiai sirgo.

Velionis Lin Sen buvo gimęs 1862 m., Poochow. Jis buvo plačiai apsišvietęs žmogus. Mokėsi Amerikoje ir Amerikos gyvenimo būdus steigėsi pritaikyti Kinijoje. Taipgi buvo žinomas, kaip poetas ir menininkas — mėgdavo piešti gėlių paveikslus ir rašydavo poetas. Buvo nemažas idealistas.

TIK VIENA SLA 208 MOTERŲ KUOPA KARO BONDSŲ PARDAVĖ UŽ \$16,425

CHICAGO, ILL. (Rašo Nora Gugis). — Kaip buvo tikėtasi, taip ir įvyko. Liepos 28 dieną Chicagos vidurmiesty įvyko Lietuvių Komiteto Karo Laimejimui, Moterų Vaiklos skyriaus antroji bondsų pardavinėjimo diena. Ta diena buvo SLA 208 moterų kuopos vadovybėje. Ir reikia pasakyti, kad viskas kopuikiausiai pasisekė. Bondsų buvo parduota sumoje \$16,425.00 ir karo taupymo ženklelių už \$100.00.

Tai vis nuopelnai tų darlėsiųjų kuopos narių, kurių gražūs darbai dažnai atkreipė lietuvių ir kitų dėmę.

Nuvykus prie State ir Randolph gatvių trečiadienio rytą, prie pastato, kur mūsų moterys pardavinėjo Karo Bondsus, radau bedirbant ponias Irene Bremner ir Elizabeth Stakauskas. Prie jų dar buvo Moterų Vaiklos pirmininkės, Marion Nares, pagelbininkė Martha Mason. Nuo pat budelės atidarymo jos jau turėjo gerų pasekmių. Per pietus joms į pagalbą atėjo nauja kuopos narė ponja L. Kister ir pati Marion Nares, pasiūsojus iš savo darbo banko. Apie trečią valandą pribuvo dar Virginia Trust. Visos jos, pasileisdamos, dirbo, vienos pardavinėdamos bondsus, kitos ženklelius, bet visos darė įspūdį, kad jos gerai prisirengusios ir puikiai supranta savo pareigas. Tas buvo labai "business-like".

Ypatingai didelę atsakomybę turėjo kuopos visuomenė sumani ir energinga veikėja Irene Bremner, kuri buvo, taip sakant, prieky šios dienos pardavinėjimo darbe. Buvo tiesiog malonu žiūrėti, kaip tvarkingai ji ir visos kitos narės dirbo.

Teko sužinoti, kad ilgametė kuopos narė, Josephine Norkus, nors ir negalėjo dirbti tą dieną, tačiau jos pastangomis buvo parduota nemaža suma bondsų.

Kitos dvi kuopos narės, būtent Aldona Venekus ir Aleksandra Stanish, pavakare atėjo pasiulyti savo pagalbą ir dirbti prie pardavinėjimo.

Viršuje srašo bondsų pirkėjų vardas stovi ir didžiausios Amerikos Lietuvių fraternalės organizacijos, mūsų gerbiamo Susivienijimo Lietuvių Amerikoje, kuris pirkė bondsų net už \$10,000 šiame vakare. Kuopa giliai įvertina šį gestą iš Susivienijimo pusės, nes tas daug prisidėjo prie kuopos dienos pasekmių. Parodė, taipgi, kad Susivienijimas atkreipia dėmesį į tai, ką kuopos veikia ir meliai prie jų veiklos kur galima prisideda.

Tarp kitų, kurie pirkė didesnius bondsus, buvo p. l. Vera Ganaitė — \$1,000, Bruno Kondrat du bondsus po \$500, Laverne Kister ir Anna Kroll po \$500. Po šimto dolerių pirkė: John A. Bagin, John Rakauskas, William Mullish, Joseph P. Varkala, Charles Vezell, ponja Stephanie Douvain (rodos detroitietė), p. l. Lucia E. Satkoff ir ponja Stella Narvid. Balansas parduotųjų bondsų buvo po \$50 ir \$25, ir gailiuos, kad dėl stoko vietos negalima čia visus vardus suminėti.

Gražiai pasitarnavo Darius-Girėno būbny ir trimitų korpusas, kuris laike bondsų pardavinėjimo gražiai pagrojo ir tuo atkreipė žmonių dėmę.

SLA VAJAUS EIGA

KIEK KURIS ORGANIZATORIUS PRIRASE NARIŲ, KIEK UZRASE APDRAUDOS IR KURĮ LAIPSNIJ PASIEKĖ

ANTRAS LAIPSNIS		
10 narių ir \$5,000 apdraudos	Priešė narių apdraudos	
A. K. Martin, 372 kp., Cambridge, Mass.	10	\$6,200

PIRMAS LAIPSNIS		
5 nariai ir \$2,500 apdraudos		
J. Aymanas, 38 kp., Brooklyn, N. Y.	10	\$4,250
J. Kaulinas, 238 kp., Chicago, Ill.	9	9,750
M. Tamulaitienė, 115 kp., Wilkes Barre, Pa.	7	4,200
J. Lekys, 43 kp., So. Boston, Mass.	5	3,900
S. Zukauskas, 68 kp., Lee Park, Pa.	5	2,500

Pirmo laipsnio nepasiekusieji organizatoriai:

K. F. Ernest, 371 kp., Cambridge, Mass.	6	1,600
K. P. Deveikis, 301 kp., Cicero, Ill.	4	1,750
J. J. Svipas, 192 kp., New Kensington, Pa.	4	1,500
P. Zemaitienė, 42 kp., Grand Rapids, Mich.	3	1,100
J. Jokubynas, 236 kp., Toronto, Canada	4	1,250
T. Valunas, 153 kp., Du Bois, Pa.	3	1,500
P. Davulis, 331 kp., Nashua, N. H.	3	1,000
A. Cibulskienė, 168 kp., Stamford, Conn.	3	1,000
M. Misėikienė, 14 kp., Cleveland, Ohio	3	350
V. Adomavičius, 13 kp., Minersville, Pa.	2	1,000
J. Treinis, 101 kp., Paterson, N. J.	2	1,000
B. Kebaitienė, 352 kp., Detroit, Mich.	2	900
A. S. Trečiokas, 245 kp., Newark, N. J.	2	750
L. A. Valkevičius, 58 kp., Hudson, Mass.	2	650
K. Katkevičienė, 134 kp., Chicago, Ill.	2	650
SLA 208 kp., Chicago, Ill.	2	250
A. Galinskas, 7 kp., Pittston, Pa.	1	1,000
A. Laurutanas, 63 kp., Chicago, Ill.	1	1,000
A. Kričena, 110 kp., Plains, Pa.	1	1,000
Stephany Masilionis, 212 kp., Menasha, Wis.	1	1,000

Tėvynė

The Lithuanian Weekly
PUBLISHED EVERY FRIDAY
By the Lithuanian Alliance
of America

FRANAS BAJORAS
Editor

DR. M. J. VINKAS
Business Manager

YEARLY SUBSCRIPTION RATES
In the United States ----- \$1.50
To Foreign Countries ----- \$2.00
307 W. 30th St., New York 1, N. Y.
Tel.: LACKAWANNA 4-5529

PASTABOS

SIAME Tėvynės numery telpa gerosios pluoštos straipsnių sveikatos reikalais. Tai nuopelnas mūsų organizacijos "sveikatingumo ministro" dr. S. Biežio, ir jam padedančių bendradarbių, kurių tarpe yra dr. A. Montvidis ir dr. A. Gussen. Dr. S. Biežis pasitiki, kad čia minimi daktarai parašinė ir daugiau. Todel galime laukti naudingų straipsnių mūsų organe.

KAIP kolonijų žmonės galvoja apie lietuvių atliekamą gerus darbus, gana vaizdžiai nušviečia mūsų veteranus, brolis A. J. Banisaukas, savo korespondencijoje iš Mar Lin. Pa., kurioje, rašydamas apie atsilankiusias viešias, be kita ko, rašo: "Jos sako, kad Chicago lietuviai nupirko Dėdėl Samui bombanę ir jau vienas diktatorius, Mussolini, atsisėdęs už grotų. Sako, kad netrukus ir Philadelphia lietuviai išgašdins dar kokį rakalį. Na, o jei mes visi Schuykill apskrįčio lietuviai susiorganizuotume, tai tikrai galėtume atlikti praklinų darbą. Mums veikiant, ir kitas diktatorius griūtų".

TEVYNES nuolatinis bendradarbis, brolis J. J. Nienius, iškelia klausimą apie Tėvynės padidinimą iki aštuonių puslapių. Kadangi Tėvynės lėšų fonde nėra pinigų, tai jis sumano, kad nariai parinktų Tėvynę prenumeratų ir galėtų tuo padidinti tą fondą, ir tuo būdu galėtume Tėvynę išleisti užuotonių puslapių. Mes tą sumanymą remiame. Bet kagi jį, gerbiame, apie tai sakysite, pasiskaitę brolio Nieniaus straipsnį, kuris telpa SLA reikalų skyriuje?

KITAS mūsų nuolatinis bendradarbis, brolis P. P. Simanaukas, pabara SLA narius už nesilaikymą SLA konstitucijai ir neskaitymą organo Tėvynės. Tas straipsnis vertas perskaityti visiems S. L. A. nariams.

KADANGI dabar į Susivienijimą sunku gauti čia gimusių vaikų, kurių didžiulė išėjė tarnauti Dėdėl Samui — reikia prie SLA kalbinti čia gimusias merginas ir jaunus moteris, kurių gautinai yra kiekvienoje Amerikos lietuvių kolonijoje. Reikia pabandyti suorganizuoti čia gimusių merginų ir moterų atskiras kuopas. Tuo reikalu skaitykite straipsnį "Reikale SLA Naujų Kuopų", kuris telpa SLA reikalų puslapy.

NEMAŽAS SLA kuopų skaičius siųs savo delegatus į Amerikos lietuvių konferenciją, kuri įvyks rugsėjo 2—3 d., Pittsburgh, Pa. O jei kurios kuopos negalės delegatų pasiųsti — galėtų kadr su maža auka konferenciją pasveikinti. Tos aukos bus sunaudotos padėti Amerikai karą laimėti ir Lietuvai išlaisvinti.

WORCESTER, Mass., susiorganizavo lietuvių komitetas, kuris parduotinės Karo Bondus ir registruos, kiek lietuvių bondus yra išpirkę. To komiteto sąrašą matosi ir kelių SLA veikėjų vardai, jų tarpe J. Dvareckas, A. Janušonis ir kiti. Ir kurgi nerasi mūsų pasiūlytųjų narių? Jei kurie dar gali — vis prisideda prie tautiškų, patriotiškų ir kultūriškų darbų.

Trečiosios Paskolos Vajui Besiartinant

PREZIDENTAS Rooseveltas jau paskelbė Amerikos Trečiosios Karo Paskolos vajų, kuris prasidės rugsėjo 9 dieną ir tęsis per visą tą mėnesį. Šis vajus bus skirtingesnis už pirmiau buvusius; skirtingesnis tuo, kad laike šio vajuš \$15,000,000,000 (penkiolika milijonų dolerių) norima sukelti tik tarpe eilinių piliečių, neliečiant finansinių įstaigų ir organizacijų.

Penkiolika milijonų dolerių, tai didelė-milžiniška pinigų suma. Bet tokia suma neperdidelė Amerikos gyventojams, kurių yra arti 130,000,000 ir kurių kiekvienai galvai atitenka tik apie \$115. Amerikos gyventojai yra patriotingi ir širdingai paremia savo valdžią karą laimėti. Tai gerai įrodė jau pirmiau buvę vajai, kurie buvo praversti daugiau, negu su kaupu.

Amerikiečiai ir šiam vajuje pasirodys gerai. Bet kaip su Amerikos lietuviais? Mes visi žinome, kad lietuviai irgi kooperuoja visomis išgalėmis Amerikos pastangoms paremti. Kaslink pirkimo Karo Bondus ir sekuracijų, mes gal nesuklysim pasakę, kad lietuviai jų perka net daugiau, negu kitų tautybių žmonės. Tik dėja, kad mes neturime reikiamo aparato suregistruoti, kiek pinigų jau esame įdėję Amerikos paramai. Bet, laikui bėgant, gal ir šitai bus galima atlikti. Galimas daiktas, kad busimoji Amerikos lietuvių konferencija sudarys tam tikslui reikiamą aparatą ir tuomet bus nesunku suvesti, kiek mes karo laimėjimui atliekame. Mes tikime, kad mums už tai nereikės raudonuoti: pasirodys, kad mes savo pareigas atliekame gali būti net šimtu nuosimę.

Laikė šio vajuš visiems Amerikos lietuviams reikėtų butinai veikti organizuotai. Kai kuriose kolonijose jau yra Karo Bondus Platinimo Komitetai. Kai kur rengiamasi tokius komitetus suorganizuoti. Šių komitetų ir turi būti butina pareiga minimą vajų praversti pilnoje to žodžio prasmėje kotubuliusiai. Komitetai turi prižiūrėti, kad *nė vienas lietuvių investuotas doleris neliktų neuregistruotas*, ką padarius mes žinotume, kiek busime atlieki, ir tai žinodami drąsiai galėtume pasisakyti viešai.

Beje, laike šio busimajo vajuš kiekviena Amerikos lietuvių kolonija gali pasiskirti tam tikrą tikslą: susitarti už lietuvių investuotus pinigus nupirkti bent kokį karo reikalams padargą. Kiek mums žinoma, valdžia tam nebus priešinga, tik išanksto reikia jos atsišaukti. Turint tikslą, būtų smagiau ir vajų pasekminį praversti. Juk būtų gražu ir patriotinga, jei pavyzdžiui, vajui pasibaigus Didžiojo New Yorko lietuviai nupirktų bent du gerus bombanėlius ir juos pavadintų lietuviškais vardais. Butų gražu ir patriotinga, jei, pavyzdžiui, Chicago lietuviai (kurie jau nupirko bombanę) po šio vajuš nupirktų bent vidutiniško didumo karišką laivą lietuvišku vardu. Butų begaliniai įspūdinga, jei kiekviena Amerikos lietuvių kolonija, sulig savo išgalės, po vajuš bent ką valdžiai oficialiai lietuvių vardu įteiktų. Šitaip esant, mes viešai pasirodytume, ką veikiamo ir kiek nuveikiamo. Šitaip esant, apie mus ir apie Lietuvos žmonių kančias daugiau parašytų spauda ir, laikui atėjus, lietuviai gautų didesnio užtarnimo.

Rugsėjo 9 dieną jau nebetoli. Dabar laikas Amerikos lietuviams susiorganizuoti ir pradėti veikti. Dabar visų kolonijų veikėjai turi pasitarti ir visų pirmiausiai suorganizuoti komitetus, o ką tie komitetai turės veikti ir kaip veikti — informacijų galės gauti iš valdžios.

Todel, prie darbo, broliai ir seserys! Prie patriotingo ir praklausaus darbo! Juk karas, toli gražu, dar nelaimėtas! Dar reikia didelių pastangų ir daug pinigų jį laimėti. Prisidėkime prie to laimėjimo! Prisidėkime ne bile kaip, bet afektingai!

Naciams ir Fašistams Nesisėka

RUGPJŪCIO penktą dieną sukako mėnesis laiko nuo to, kai naciai pradėjo ofensivą rusų fronte. Pradėjo labai efektingai, su didelėmis įėjomis, su dideliu prisirengimu. Sulig žinių, pirmose ofensivos dienose naciai prasimušė pirmyn Orel-Kursk-Belgorod fronte. Bet ne visur. Iš pat pradžių daugely vietų jie buvo sulaukyti ir Hitlerio legionai pradėti stumti atgal. Taip įvyko, aišku, dėl to, kad jiems prisiėjo sudurti su stipresnėmis ir geriau prisirengusiomis įėjomis, su daugiau pasirūšusiais kovotojais.

Šitai rašant, nacių "efektingoji" ofensiva jau atsidurė defensivoje: rusai nacių masiniais guja atgal ir jau yra iš jų atėmę dvi begaliniai svarbias strategines pozicijas: Orel ir Belgorod. Rusai dabar jau briaunasi į Ukrainos turtinguosius plotus. Tas parodo, kad nacių įėjos rytų fronte pradeda subliukėti.

Negeriau ir su italais. Nors italai ofensivos nepradėjo, bet jų įėjos (padedamos vokiečių) smarkiai truškinamos Sicilijoje ir, gali būti, visai netrukus bus pastatytos truškinamos Italijoje. Italai jaučiasi prispirti prie sienos: pasiduoti, ar toliau kariauti; kariauti už garbingą karą užbaigimą, bet jau ne laimėjimą. Bet vargiai jie tos garbės sulauks: Italijos žmonės vis labiau reikalauja pasiduoti. Italijoje įvyksta streikai ir susirėmimai su naciiais. Italijos kareiviai nelaisvėn pasiduoda, galima sakyti, masiniais. Tas parodo, kad Italijos dienos neperilgiausios. Tas parodo taipgi, kad naciams ir fašistams jau nesiseka ir, gali būti, visai netrukus jie bus galutinai pakludyti.

Bet reikia žinoti ir tai, kad pastarųjų dienų laimėjimai karo dar nelaimėjo ir kad karas dar neužbaigtas. Priešingai: "ašis", nors jau labai liudnai girgžda, bet dar pusėtinai stipri. Galutinam jos nulaužimui dar reikės nemažą pastangų ir pasiūventimo. Ir juodaugiau mūsų kariai ir mes pasiūvesime, tuo greičiau fašizmui ir nacizmui bus pastatyta paminklas su užrašu: "amžina atsilis duok die tiems niekšams, kurie sukėlė vieną kruviniausių kovų visame pasauly".

Apžvalga

KELEIVIS rašo apie Romos bombardavimo pasekas:

"Italų grafas Carlo Sforza, kuris dabar randasi Amerikoje ir veda prieš fašistus energingą kovą, pareiškė Amerikos spaudos atstovams, jog fašizma Italijoje nuvertė Amerikos orlaivai, kurie bombardavo Romą."

Nors Mussoliniui rezignuoti įsakė pati Vyriausioji Fašistų Taryba, bet faktas yra toks, kad ji padarė tokį nutarimą tik po to, kai 500 Amerikos bombanėlių trenkė bombomis į fašizmo širdį-Romą.

"Todel grafas Sforza vadina tuos žmones stačiai "begėdžiais", kurie priešinosi Romos bombardavimui.

"Reikia pasakyti, kad po įėjus agentai ir dabar niurna del Romos bombardavimo, Jiems Roma — "šventas miestas". O visiems beašiškiems žmonėms Roma buvo kruvinąjį fašizmo lizdas. Jau senai reikėjo ją bombarduoti".

Čia galima pastebėti tik tiek, kad ne visi popiežiaus agentai Romos bombardavimo apgailauja: yra net tokių vyskupų, kurie Romos bombardavimą užgyrė ir jie yra tokios nuomonės, kad Romą reikėjo bombarduoti fašistų lizdo išardymui.

VILNY L. Pruseika rašo:

"Generolas V. Vitkauskas kalba: 'Lietuvi, kur tik tu būtum šiandien, remk visomis savo išgalėmis kovą prieš fašizmą, kovą prieš išveržėlius, užėmusius mūsų tėvynę, kovą už laisvę, nepriklausomą Tarybų Lietuvą'".

Gera, kad gen. Vitkauskas ragina lietuvius kovoti prieš fašizmą ir nori nepriklausomos Lietuvos. Bet toje jo "nepriklausomybėje" matosi ir priklausomybė: jis ragina kovoti už Tarybų Lietuvą, kas kai tik ir reikiška priklausomybė arba ėjimą prieš žmonių valią. Juk visi kiti lietuviai, nekomunistai, yra tos nuomonės, kad po karo laimėjimo patys Lietuvos žmonės pasirinks, kokios santvarkos jie nori. Tuo tarpu komunistų vadai niekaip nepaieina nepasiskę už Tarybų Lietuvą, kas reikiška norėjimą Lietuvą pavergti.

NAUJIENOS rašo apie Mussolinio diktatūros griuvimą ir, be kita ko, pastebi sešiam:

"Mussolinio diktatūros griuvimas yra vienas reikšmingiausių istorijos įvykių dviešimame šimtmetyje. Nevarbu, kad jam trūksta didelių dramatiškų efektų, nes as totalitarinis režimas buvo visai supuvęs ir sunyko, kaip epšė. Bet jo žlugimas reikiška galą tam tikrai epochai stamios tautos gyvenime — ir pradžia pabaigos panašioms epochoms visos eilės kitų tautų istorijoje.

"Jeigu Mussolinio nuvertimas susyk neatnešė Italijai aivės ir demokratijos, tai čia kitas klausimas. Ką per tu dešimtmečius ši totalitarinė diktatura Italijoje "sukūrė", negali ji išnykti per kelias valandas. Antra vertus, labar eina karas ir Italija atsidurė tarp dviejų ugnių: sąjungininkų, kurie puola ją, reikalaudami besąlyginio pavdavimo, — ir nacių, kurie neleidžia jai pasitraukti iš 'karo. Ims laiko, iki ta nelaiminga šalis išsikapanos iš baisios pelkės, į kurią ją įmurdė nelemtoji Mussolinio diktatura. Bet fašizmas Italijoje daugiau nebeatsigriebs.

"Anglų ir amerikų pergalės Afrikoje, Viduržemio jūroje ir Sicilijoje privedė prie to, kad Italija buvo priversta nusikratyti Mussolinio. Rusija čia irgi prisidėjo, su laikydamas Hitlerio armijas rytuose ir neleidžiamas joms eiti Mussoliniui į pagalbą.

versta nusikratyti Mussolinio. Rusija čia irgi prisidėjo, su laikydamas Hitlerio armijas rytuose ir neleidžiamas joms eiti Mussoliniui į pagalbą.

"Jo nuvertimas reikiška didžiausią laimėjimą, kokį Jungtinės Tautos iki šiol turėjo dabartiniame kare".

DRAUGAS rašo apie rugpjūčio 1 dieną Chicago Tribune pirmame puslapy tilpus straipsnį, kuriam medžiaga imta iš Tribune atstovo pasikalbėjimo su dr. P. Daužvardžiu, Lietuvos konsulu Chicagoje:

"Virš milijonas žmonių praejusį sekmadienį skaitė rimtą raštą apie Lietuvą, susipažindami su jos praeitimi, dabartine padėtimi ir vokiečių okupacijoj ir su lietuvių tautos rįstingumu kuogreičiausiai nusikratyti okupantais ir atsteigti laisvą ir nepriklausomą valstybę. Tą rašinį skaičiusieji dar aiškiau sužinojo, kad Lietuvos žmonės visu grięstumu kovoja prieš okupantus nacių ir kad apeliuoja į sąjungininkus, prašydami apsaugos juos nuo Maskvos siekimų ją prijungti prie Rusijos.

"Šia proga mes su pasitenkinimu konstatuojame dr. Daužvardžio rupestingumą ir sugebėjimą informuoti įtakingą Chicago spaudą apie Lietuvą. Smagu yra pažymėti ir Chicago Daily Tribune romą palankumą Lietuvai, remiant jos pastangas išsilaivinti. Šis dienraštis neseniai įdėjo puikų editorialą apie Lietuvą, aiškiai ir griežtai pabrėšdamas, kad Lietuva turi būti nepriklausoma. Tą editorialą puikiai papildė ir stipriai parėmė praėjusį idėtas straipsnis, nes davė dar daugiau medžiagos milijonui skaitytojų susipažinti su lietuvių tautos vargais, rūpesčiais ir siekimais".

DIRVOS "Mirgu Marga" skyrįje rašoma:

"Lietuvos laisvei pavojų primena žymus amerikonas rašytojas, William H. Chamberlain, autorius kelių knygų apie Sovietų Rusiją. Rimtame Yele Review žurnale jis sako: 'Išanksto nesuistarus, kitas klausimas pridarys kliučių Sovietų Sąjungai ir Amerikos Anglijos blokui. Tai — kur nutiesti Rusijos vakarų sieną. Stalinas viešai stiprokaip pabrėžė savo geismą gauti bent 1941 metais turėtas sienas, reikiška, Latvija, Lietuva, Estija, Rytų Lenkiją ir Besarbiją. Keturių Laisvių pritarėjai, gali būti, reikalauja, kad šiuose kraštuose būtų įvykdyta plebiscitas. Bet greičiausia, karu nuvargintos, Anglija ir Amerika Rusijai, be to, dar dėkingos už pasitarinavimą bendram reikalui, rimtai nespriešins Sovietijai pasididinti savo pirmkarinius "ubežius".

Toliau pastebima, kad ar "neuerbrangi kaina už tą Rusijos paramą apmokėti daugiau dešimties milijonų Rytų Europos žmonių laisvę? Raginama, kad Amerikos lietuviai įtikintų Amerikos visuomenę, kad tie milijonai žmonių nebūtų pavergti.

SANDAROJE V. G. rašo:

"Lenkų laikraštis Clevelande Wiadosoci Codzienne perspausdino Chicago Daily Tribune editorialą, kuriame labai stipriai apginta Lietuvos nepriklausomybė. Pridėdamas savo trigrasį, tas lenkų spausdinytis tikrina:

"Jeigu Lietuva ir kitos Baltijos šalys būtų susijungę su Lenkija, kaip pastaroji jiems siūlė, jos būtų daugiau laimėję. Tos valstybės gali tik tuomet gyvuoti, kai bus laisva

MOTERŲ SPAUDA

Rašo KATRĖ KATKEVICIENE

KADANGI vyras ir moteris yra bendrai tik žmogus, nes vyras yra iš moteris ir vyro kilęs, o moteris yra irgi iš vyro ir moteris kilusi, todėl ir skirstymasis kultūriname gyvenime vyras ir moteris yra tik dirbtinas dalykas, nes vyras ir moteris tik gamtos atžvilgiu yra paskirti būti laikinu atskiru įrankiu naujo žmogaus atsiradimui.

Taigi toks dalykas, kaip "moterų spauda" kultūriname gyvenime visai neturi reikšmės ir vertės, jei ta spauda nepatarnauja ypatingai skirtingiems kultūros siekimo budams, kplantams iš esminių "skirtumų". Ir kultura ir jos siekimas tėra vieni "vyrams" ir "moterims", tik iš gamtos atžvilgio, tai gali kartais reikalauti dalino "atskiro" dėmesio.

Trumpai tariant, jei "moterų spauda" neiškelia ir neveda pirmyn kokio nors labai skirtingo, moteriško bruožo kultūros siekime, tai tokia "spauda" visai nėra reikalinga, nes bendra žmonių spauda tada yra vertingesnė. Pavyzdžiui, moterų ranka rašyti raštai apie visai tuos pačius dalykus ir visai tuo pačiu būdu, tik kartais gal blogiau, ką ir vyrai rašo, nėra reikalingi nei specialiai "moteriškų" laikraščių, nei kokių ten "moteriškų puslapių", nes geriau yra bendros vertės dalykas dėti į kruvą, tai yra į bendrą spaudą.

Pasiziūrėkime į "moterų spaudą" lietuvių kalba. Amerikoje lietuviškai spausdinamas laikraštis Moterų Dirva yra tik tam tikros grupės organas ir netik tikslus, bet ir turinui jokių specialiai "skirtingų" nuo vyrų esminių dalykų neiškelia. Anksčiau ėjęs komunistams laikraštis, vėl, arba buvo vyrų prirašomas arba, vėl, tebuvo tik tam tikros grupės organas. Žinoma, iš tos rūšies leidinių nėra ko kito ir tikėtis, nes jie turi savo tikslus, kuriems jie yra geri ir gerai patarnauja; bet mes juk čia kalbame apie "moterų spaudą", kaipio tokią.

Lietuvoje vėliausiu laiku ėjęs Moteris ir Pasaulis, tiesa, buvo didelio paviršutinio skonio žurnalas, užgriebęs jau ir "tam tikrus moteriškus esminius dalykus", bet bėda, kad tas žurnalas tebuvo tik ponioms teprieinamas, ir kaina ir turinui. Mažiau "ponišku" gal turėjo Moteris, bet tai, vėl, tebuvo tik katalikių grupinis leidinys. Net Motina ir Vaikas taip reikalingas leidinys kiekvienai Lietuvos motinai, ir kaimietei, darbininkei, ypač, buvo ir kaina ir turiniu taikomas tik "poniai pašto viršininkei" ar "nuovadienei", žodžiu toms, kurios tarbaitės laikė, bet ne "iš tarnaičių" patapusioms motinoms ir žmonėms, kurioms ištikrųjų tokių žurnalų daugiausia ir reikėjo...

Žinoma, tokie "moterų skyriai", kuriuos skaičiai Kaunė Sekmadienį ir panašiuose leidiniuose, tėra tik moderninės "gatvės šlamštai" ir nieko bendro su "moterų spauda" neturi!

Amerikoje angliškai einą tokie leidiniai kaip The Woman viską renka kas tinka "moteriškam protui", bet turinui toli gražu nevisai tarnauja tikslui (šio rašinio pradžioje išaiškinam), nes daug medžiagos iš ten gali būti spausdinama "bendrojoje" spaudoje, ir patarnautų dar geriau.

Išsiantieji "meilės istorijų" pigus angliški žurnalai tėra tik "smukdymui" pačių silpniausių moteriškų ypatybių, o tie kiti "garbingi" žurnalai "leidėms", vėl, perdaug pučia "ponišką miglą" į moteriškas akis, arba tik "pedevoja" visokius muilus ir "trinamus, braukomus ir tepamus tavorus" po priedanga "moteriškų žurnalų"...

Skaitydami angliškų dienraščių "moteriškų skyrių" paprastai "tesiaudina" apie "moterišką figūrą", "kaip pasigauti arba nusikratyti vyro", arba daro viską, kad mes neduok die neužmirštume "kepalušu"... Na o "society" puslapiai, nors paprastai "tepučia" ryt dienos divorsų kandidates "šliubo" rubuose ir gėlėse, juk nėra net "moterų skyriai", nors tik jų ir bene tik "iš pavydo" yra skaitomi, jei yra skaitomi išvisio...

Lietuviškų laikraščių "moterų skyriai", žinoma, ir negali nieko ypatingo "pastumėti pirmyn", nes mūsų tėra tiek mažai, tie patys esame taip išsiskirstę ir išsiblaškę — tai ir tenka tik vieni kitoms asmeniškais pagyrimais dažnai "savo puslapius" prip' dyti.

"Moterų spauda", man rodos, reikalauja ypatingai gabių ir apdovanotų įkūrėjų ir nepaprastai inteligentiškų palaikytojų, nes kitaip tik eikvojamas popieras, nukrypstant nuo naudingos geros "bendros" spaudos ir paprastai amžinai įklimptama ir nebeišbrendama niekur toliau už visokių "kremus" "odos jaunystės palaikymui"... Na, o palaikyti arba net kurstyti savo silpniausias puses ir apiešti idealistinių, žmoniškų siekimų pusę — juk visai nėra nė "moteriška", nė "žmoniška"!

ir nepriklausoma Lenkija. Tik prie jos šono gali turėti pilną laisvę".

"Skamba neblogai, tik faktai trupučiuką iškraipyti. Baltijos kraštai negalėjo dėtis prie Lenkijos jau vien dėl to, kad Pilsudskis, Beckas ir Smigly-Ridz buvo per daug artimai susibičiuliavę su Hitleriu ir Goeringu. Baltijos kraštai gi sekė Anglijos ir Francuzijos žingsnius.

"Sutinkam, jog be nepriklausomos Lenkijos nebūs ir Baltijos valstybių (?—T.), bet tas dar nereikiška, jog Lietuva, Latvija ir Estija turi atsiduoti Varšavos priežiūrai ir išanksto pažadėti mokėti "padotkus".

AMERIKA rašo apie Amerikos trečiąją paskolą ir, be kita ko, pastebi:

"Prezidentas Roosevelt jau išleido atsisaukimą į gyventojus, kviesdamas kiekvieną prisidėti šiam svarbiame va-

juje, kiek tik galimamai leidžia. Jis su pasitenkinimu pažymi, kad pirmoji ir antroji paskola praėjo didžiausiu pasisekimu — jos praverstos net su kaupu. Pinigų valstybės išdui reikia ypač dabar, kai karo padėtis pasiekė aukšto laipsnio.

"Butų labai naudinga, daugeliu atžvilgiu, kad amerikiečiai lietuviai naujame Karo Paskolos vajuje dalyvautų organizuotai. Amerikos lietuvių konferencija yra tinkamiausia proga lietuvių pasijūimui patvirtinti ir paskelbti. Konferencijoje reiktų paskelbti ne tik tai, kiek jau prisidėta karo bondus išplatinti, bet ir kokių dydžių dalyvaujame Trečiojo Karo Paskoloje".

Trečioji Karo Paskola prasidės rugsėjo 9 dieną ir tęsis iki pabaigai to paties mėnesio. Gerai būtų, jei visos Amerikos lietuvių kolonijos tam tikslui prideramai prisirengtų ir vajuje bėrai pasirodytų.

SLA Reikalai ir Veikla

Reikale Naujų SLA Kuopų

PIRMIAU veik nebuvo to vėjau, kad nebut suorganizuota viena ar kelios naujos kuopos. Laik šio vėjau, kuris eina jau penktą mėnesį, nesuorganizuota dar ne viena nauja kuopa. Mes tikime, kad mūsų organizatoriai turi mintį vienur-kitur surasti naujai kuopai dirvą ir ją suorganizuoti ir, laikui bėgant, laike šio vėjau gal bus suorganizuota ne viena kuopa. Daugelis organizatorių, tačiau, susirūpinę, iš ko organizuoti naują kuopą, kuomet mūsų geriausias įėjimas (jaunieji vyrai) tarnauja Dėdei Samui? Tas tiesa. Bet naujų kuopų organizavimui yra begaliniai didelė dirva tarpe čia gimusių-augusių merginų ir vedusių jaunų moterų, kurių daug randasi kiekvienoje didesnėje Amerikos lietuvių kolonijoje. Mūsų organizatoriai jai turi turėti kreipti kodaugiasiajais domės.

Suorganizuoti jaunų merginų ir vedusių moterų kuopą nesunku. Užtektų, rodos, organizatoriui pereiti per SLA narių namus ir būtų galima surasti šimtus tokių jaunų merginų ir moterų, kurios norėtų priklausyti prie "savo lyties" kuopos. Juk jos pačios galėtų išsirinkti savo valdybas ir vesti savo kuopos visus reikalus, jos tvarkytųsi sulig savo geriausio supratimo ir "moterišku palinkimu". Šiame darbe organizatoriaus galėtų daug padėti ir patys nariai, kurie turi nevedusių ir jau ištejęs dukteris: jie patys galėtų paraginti savo dukteris prisirašyti prie mūsų Susivienijimo, prie kurio jie priklauso jau per daugelį metų.

Naujos mišrios kuopos, galima organizuoti tik ten, kur nėra SLA kuopos. Bet moterų-merginų kuopas galima organizuoti bile kur, net ir pačioje mišrios kuopos pašonėje. Tam niekas nebus priešingas. O moterų-merginų kuopos galėtų daug nuveikti netik pačiam mūsų Susivienijimui, bet ir kituose reikaluose. Jos galėtų įsteigti Amerikos Raudonojo Kryžiaus lietuvių skyrius, jos galėtų prisidėti ir kitais darbais padėti Dėdei Samui laimėti karą. Moterų-merginų kuopos yra veiklios. Pavyzdžiui mes jau neskyj nurodėme Chicagoje veikiančios SLA 134 ir 208 moterų kuopos. Jos veikia pavyzdžiui del Susivienijimo ir bendrais reikalais: surangia gražias pramogas, j kurias sueina daug žmonių; jos rengia paskaitas, padeda Raudonajam Kryžiui ir rūpinasi lietuviybės reikalais. Tai kodėl neturėti moterų-merginų kuopų jūsų kolonijoje?

Prašome SLA narius, o ypač šio vėjau organizatorius, šį reikalą apgalvoti. Prašome apie tai pasitarti sekancijame jūsų kuopos susirinkime.

Kur bus pirmiausiai suorganizuota moterų-merginų kuopa?

Padidinkime Tėvynę

SLA organas Tėvynė dabar yra šešių puslapių, o kadaise buvo aštuonių. Skurstant. Lėšų fondas tuščias. Bet tą fondą galime labai lengvai pagerinti ir Tėvynę vėl iki aštuonių puslapių padidinti, jei mes to norime.

Mūsų organas Tėvynė yra lygus su visais lietuvių savaitraščiais didume, bet ne kainoje. Raštiškai Tėvynėje telpa žinios iš Lietuvos, visokios žinios, korespondencijos, pranešimai, puslapis literatūros dalios, kultūros pagal skoni mūsų bendradarbių, sveikatos skyrius ir socialės apdraudos skyrius. Tėvynė neturi apskelbimų, kuomet kiti yra užėmę savo laikraščius net pusę apskelbimų. Kitų laikraščių kaina yra iki trijų dolerių metams, o mūsų organas Tėvynė tik vienas ir pusė dolerio už metus. Gal kai kas pasakys, kad Tėvynė yra organizacijos laikraštis. Taip, yra. Bet mes SLA reikalams pažėvenčiame kas savaitę vieną puslapį ir keturis kartus metuose atskaitai, tai ir viskas. Pašaliniai laikraščiai pilni apgarsinimų ir jų kaina dviguba.

Šitas mano sumanymas mūsų nariams nekainuos nė vieno cento, o mes Tėvynę galime turėti vėl aštuonių puslapių, jei mes to norime!

Mes turime šešiolika tukstančių narių. Turime spaustuve, presą, linotype; turime redaktorių, zecerius, viską, kas yra reikalinga spaustuvei ir laikraščio išleidimui.

Sakysime iš šešiolikos apsiėmę veikti, tik keturi tukstančiai galėtų gauti po vieną savo pažįstamą-prenumeratorių. O jei taip būtų, mes sukeltume keturis tukstančius skaitytojų iki naujų metų, kas padidintų šešis tukstančius dolerių įeigų Tėvynės leidimui.

Tėvynės fondas padidėtų, laikraštis būtų aštuonių puslapių, vietos būtų žinioms, korespondencijoms, jau nekabant apie literatūros skyrių ir kitokius straipsnius.

Visi, kurie rinkyt prenumeratorat, gautų atlyginti iš SLA išdo taip, kaip ir už naują apiliktant.

Manau, kad šis mano pasiūlymas nieko SLA nariams nekainuos, o mes turime gabių organizatorių, kurie rinkdami naujus j SLA aplikantus kartu rinkyt ir prenumeratorat Tėvynę, kuri kainuoja tik \$1.50 per metus.

Tai kodėlgi čia nepamėginti mano mintį, kuri yra nebloga? Reiktų ją su noru, su pasiūlyvimi visiems remti, nes kur vienybė — ten galybė.

Jonas J. Nienius.

Kelios Pastabos SLA Nariams

Šiuo išreiškiu savo mintį apie SLA ligoje pašalpos skyrių. Nors aš ir nesu SLA senas veteranas, betgi prie S. L. A. priklausau per daug metų ir tuo laikotarpiu teko nemaža patirti.

Štai kodėl mes priklausome prie SLA: laike ligos gauti ligoje pašalpą, o mirus — gauti pomirtinę, del ko visi

mokame prideramas duokles. Bet klausimas, ar mes visi pildome SLA patvarkymus ir ar žiurime SLA konstitucijos taisyklių. Visai ne! Iš tikrų bent kokias nelaimės, mes pamirštinai pasakome, kad "man tuojau turi prisijusti priklausomus pinigus, ir viskas baigta". O jei savaitę-kita nesu laukiame, tai pradėdame plus-

ti SLA Centrą ir Pildomąją Tarybą, kurie visai nieko bendro su tuo neturi, nes būsamos pačių kaltė už nesilaikymą konstitucinių taisyklių. Juk žinome, kad SLA Centras ir Pildomąją Tarybą turi prisilaikyti konstitucijos taisyklių ir nariams priklausomus pinigus išmoka sulig kuopų valdybų raportų. Taip esant, nariai turi pasitikėti savo kuopų valdyboms ir Centru su Pildomąja Taryba, o neišmėtinėti. O nepasitikėjimas kenkia mūsų organizacijos augimui-bujojimui ir prestižui.

Reikia pasakyti, kad del savo apsilėidimo ar nerangumo narys būsamos suspenduotas už neužsim-kėjimą duoklių, nes nelanko savo kuopos susirinkimų ir tokiu būdu nieko nežino apie savo stovį. Žinoma, šiam atsitikimui yra apsilėidimo ir pas kuopų sekretorius, kurie nariams nepraneša apie užvilktas duokles. Nemažas apsilėidimas yra ir Pildomosios Tarybos už nepasirūpinimą atspausdinti S. L. A. konstituciją. O neturint konstitucijos, daugelis narių, nors priklauso jau po kelis metus, bet nėra susipažinę su mūsų organizacijos taisyklėmis-konstitucija. Kuomet nariai nėra skaitę savo organizacijos konstitucijos, tai sunku su tokiais susikalbėti organizacijos reikaluose. Tikrenybėje, kiekvienas SLA narys privalėtų turėti konstituciją.

S. L. A. Kuopų Veikla

Pittsburgh, Pa.

SLA 40 kuopa išrinko delegatus į Amerikos lietuvių konferenciją.

SLA 40 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyko rugpjūčio pirmą dieną. Del vasaros oro ir kitų priežasčių susirinkimas nebuvo labai skaitlingas nariais. Bet dalyvavę ir atlikę organizacijos reikalus, visi nariai rimtai apsvarstė Amerikos lietuvių Tarybos kvietimą dalyvauti busimoje Amerikos lietuvių konferencijoje rugsėjo 2—3 dd., išrinko tris delegatus: Aleksandrą Vainorių, Oną Rumšienę ir Veroniką Količienę.

Nors kuopos išdazs dabartinio laiku mažas, bet nariai, suprasdami ir įvertindami busimos konferencijos svarbą, paaukojo \$10 iš kuopos ir dalyvavę nariai suaukojo keletą dolerių. Kiti žadėjo dar aukoti.

Visi SLA 40 kuopos nariai, kurie negalėjo dalyvauti praeitame susirinkime ir prisidėti su auksa, šiuo prašome visus, kiek kas išgalės, paaukoti. Savo auksas galite priduoti bent kuriam delegatui ar kuopos valdybos nariams iki rugsėjo pirmą dieną, o mūsų vardai ir aukų suma bus įrašyta "Amerikos lietuvių konferencijos Pittsburghe" pasveikinimo ir aukų blanko. Aukos visas kartu delegatai priduos konferencijai.

SLA 40 Kuopos Narė.

Tacoma, Wash.

Iš SLA 189 kp. susirinkimo

SLA 189 kuopos pusmetinis susirinkimas įvyko liepos 11 d. Susirinkimą atidarė ir vedė pirm., A. Atkočaitis. Sekretorius perskaitė praeito susirinkimo protokolą, kuris priimtas.

Tarpe kitų kuopos reikalų, buvo prisiminta apie SLA Ketvirtą Vajų. Apskalbėjus, vėjau organizatoriumi išrinktas J. Ramanauskas, kuris per daugelį metų gyveno uky, apie 30 mylių nuo miesto, tai tokiu būdu negalėjo darbuo-

ti o tuomet jis negalėtų teisingai, kad ir to patvarkymo nežinojo. Ir duodant nariui konstituciją, reiktų įtraukti j kuopos knygas, kad jis ją gavo, nes tuomet jis neturėtų progos išsisteinti, kad neturi konstitucijos ir SLA taisyklių nežino. (Kai tik atsigaus lėšų fondas — konstitucija bus atspausdinta ir šį brolio P. P. Simanauko sveiką patarimą bus galima įgyvendinti. — Red.)

Kitas reikalas. Paimkime SLA organą Tėvynę: ar visi SLA nariai ją perskaito ir žino, kas joje rašoma? Kartais kai kas pasako: "Ką skaitysi, kad ten nieko nėra"... O tuo tarpu SLA organas dabar taip puikiai vedamas, kad išrodo, jog geriau ir negali būti. Juk Tėvynėje telpa visokių profesionalų straipsnių, visokių iš viso pasaulio žinių, apysakų, eilių ir SLA veikla gražiai nušviečiama. Tėvynės redakciniai įdomūs. Žodžiu, šandien mūsų organas pilnas įdomių rašinių, tik skaityk ir gėrėkis. Bet tuli sako: "Nėra ką skaityti"... Bet "nieko nėra" skaityti tik tam, kas nenori skaityti.

Todel reiktų daugiau domės kreipti į savos organizacijos reikalus ir savas pareigas. O norint žinoti, kas dedasi lietuviškame ir bendrame pasaulio ly reikla skaityti mūsų organą Tėvynę. Tuomet nereikės išmėtinėti SLA pareigunams, kad jie savo pareigų neatlieka ir kad mūsų organe nėra "ką skaityti".

P. P. Simanaukas.

ties mūsų kuopoje. Dabar draugas Ramanauskas savo uki pardavė ir apsigyveno Tacomoje ir dabar galės padirbėti mūsų kuopos ir viso Susivienijimo labui. Taipgi praeitame kuopos susirinkime draugas Ramanauskas buvo išrinktas ir kuopos vice pirminku, tai dabar eis net dvi pareigos: organizatoriaus ir vice pirminko. Nuo savęs aš linkiu, kad jam pavyktų prirašyti daug narių j SLA. Taip pat patariu Tacoma ir apilinkėms lietuviams prisirašyti prie SLA, šios didžiausios lietuvių organizacijos netik Amerikoje, bet ir visame pasauly.

A. Noksas,

SLA 189 kp. sekr.

Binghamton, N. Y.

Binghamtono lietuvių Taryba ir organizacijos stropiai ruošiasi Amerikos lietuvių konferencijai: liepos 30 d., pp. Varkulių namuose buvo sušauktas susirinkimas Binghamtono lietuvių Tarybos, kuriame išrinkta du delegatai P. B. Balčikonis ir A. Lėpa į Amerikos lietuvių konferenciją, kuri įvyks Pittsburgh, Pa.

Taipgi išrinkta 6 tarybos nariai parinkti aukų viršpažymėtai konferencijai. Ir buvo įteikti pakvietimai tarybos nariams, kurie pasižadėjo savo organizacijų susirinkimuose perskaityti ir paraginti, kad išrinktų delegatus į Amerikos lietuvių konferenciją ir prisidėtų su auksa.

Rugpjūčio 2 d., SLA 50 kuopa savo susirinkime išrinko 3 delegatus: P. Balčiūną, E. Bučinskienę ir K. Jakševičienę į Amerikos lietuvių konferenciją ir paskirta auksa iš kuopos išdo \$10 tiems tikslams.

Tačiau nuosirdžiai prašau, kad ir kitos organizacijos išrinktų delegatus į minėtą konferenciją ir su kokia nors auksa prisidėtų. Jei mes norime atgauti Lietuvai laisvę ir nepriklausomybę — privalome, kol dar nepervėlu, ginti jos teises, pasiremami teisingumo ir demokratybės principais.

A. Lėpa.

Rockford, Ill.

SLA 77 kp. piknikas

SLA 77 kp. susirinkimas įvyko rugp. 1 d. Šiame susirinkime organiz., sesė Sinkė, vičiėnė, pridavė aplikaciją naujo nario, Vit. D. Savisko (jaunuolio), kuris priimtas vienbalsiai.

Ligonijų raportai parodė, kad mūsų ilgametis buvęs sekr., J. Gustaitis, buvo sunkiai susirgęs ir išgulėjo ligonbuty apie porą savaitių. Dabar jau namie, bet daktaras dar neleidžia dirbti, vienok brolis Gustaitis atsimaldavo nuo pašalpos.

Parėngimų komisija pranešė, kad rengimas pikniko, kuris įvyks rugpjūčio 22 d., Svithoid Parke, eina visai sklandžiai: tikėtai eina kaip šilti pyragėliai, o taipgi jau daug gražių dovanų yra surinkta del laimėjimo, taigi daug kas atsilankiusių laimės tas gražias ir vertingas dovanas. Kadangi nujaučiama, kad turėsime daug publikos ir kad visiems tinkamai patarnauti, tai šiame susirinkime darinkta daugiau darbininkų. Parėngimų komisija tikisi, kad šiame pirmutiniame ir paskutiniame piknike matys visus SLA 77 kuopos narius, ir nuosirdžiai prašom, kad rugp. 22 dieną pasižymėtumet kaipo visų Rockfordo lietuvių sueigą ir smagų pasilinksminimą.

Buvo perskaitytas laiškas nuo Amerikos lietuvių Tarybos, su pakvietimu išrinkti delegatus į busiančią konferenciją, kuri įvyks rugs. 2—3 dd., Pittsburgh, Pa. Šį dalyką svarstėm šiaip ir taip: mums Pittsburghas gana toli, tai viena kliūtis, o antra — daugumai negalima ištrukti nuo darbo. Bet, atsižvelgiant į šios konferencijos svarbumą Lietuvos atživių, nutarėm siųsti du delegatus ir išrinkom sesute Šimaitienę ir Shirvinskienę, kurioms visuomet lietuvių reikalai arti prie širdies, todėl ir šiame momente jos pasiaukoją, nereikalaudamos atlyginimo, o vien tik kelionės lėšas. Tad geriausio pasisekimo delegatams ir konferencijos užbrėžtiems tikslams!

SLA 77 Kp. Korespondentas.

Shenandoah, Pa.

Iš SLA 23 kp. veikimo

SLA 23 kp. mėnesinis susirinkimas įvyko rugpjūčio 1 d., 1 val. popiet. Kadangi mūsų kuopos pirminkas, brolis Jurgis Subačius, išvyko į tolimos Alaskos tyrus darbuotis prie anglų kasimo, tai susirinkimą atidarė ir vedė vice pirm., P. J. Alex, ir pradėdamas susirinkimą paprašė visus narius užsilaikyti ramiai ir padėti jam atlikti prideramą užduotį.

Pradėjus svarstyti naujus reikalus, brolis P. W. Birštonas paprašė balso, kad jis galėtų perskaityti laišką, kurį gavo iš Amerikos lietuvių Tarybos, kuri prašo finansinės paramos ir prisiuntimo delegatų į Amerikos lietuvių konferenciją. Del šio reikalo iškilos diskusijų. Buvo priešingų siųsti delegatus. Bet vienas narys nurodė, kad kaip mes jaustumės, jei butume Lietuvoje ir jei mums reiktų pagelbos ir paramos. Jis taipgi papaiškino, kad šiuo tarpu Lietuvos žmonės yra prislėgti vokiečių ir jie negali savo žodžio tarti, todėl mes patys turime susiprasti, ko jiems ten reikia. Tuo tikslu ir suorganizuota Amerikos lietuvių Taryba, kuri turi gerą širdį link savo žmonių, gyvenančių Lietuvoje. Ir jei kuopa neapmokės išlaidų, tai gali duoti mandatus tiems, kurie gali į konferenciją važiuoti savc lėšomis. Tačiau pirminkas tuo nebuvo patenkintas ir paprašė narių paaukoti keletą dolerių del tautišku rei-

kalų. Paklausę pirminko patarimo, kai kurie geros valios nariai inėšė ir nutarta paaukoti \$5 iš kuopos išdo. Tokiu būdu kuopa nepasiliko neprišidėjus.

Ligonijų lankytojai pranešė, kad turime dar du ligonius. Pikniko komisija raportavo, kad rankpinigius atsiėmė, nes pikniko nebuvo galima surengti iš priežasties trukumo reikmenų. Finansų sekretorius, brolis Birštonas, nusiskundė, kad turi daug darbo, nes daug narių buvo nemokėję duoklių į "Kareivių Fondą", ir todėl turi peržiūrėti kiekvieno nario mokesčių knygtutes. Jis pareiškė, kad laikui bėgant šis reikalas bus sutvarkytas.

Kadangi pirminkas formaliai neatsisakęs išvažiuo vienam metui į Alaską, tai negalim rinkti naujo iki naujų metų. Nors kai kurie nariai norėjo naują pirminką išrinkti, bet vice pirminkas paskelbė, kad sulig įstatymų jis pasilieka pirminku, ir taip pasilikio.

SLA 23 Kp. Koresp.

Mar Lin, Pa.

Lankėsi viešnios

Liepos 29 d. mūsų miestely lankėsi SLA 211 kuopos narės iš Mahanoy City, Pa.: A. Kasevičienė ir O. Kaminskienė. Jos nevien svečiosi pas savo giminaites, bet podraug garsina ir parengimą, kuris įvyks spalio 31 d. ir kur bus leidžiama laimėjimo dovana — Amerikos Karo Bondsas.

Prie progos, viešnios atlankė ir SLA pirmo apskrčio organizatorių. Čia minimos sesutės turi platesnę pažūrą į lietuvių veikimą. Jos sako, kad būtų labai gerai, jei visi Schuykill apskrčio-pavieto lietuviai susiorganizuotų ir išpirktų tiek Karo Bondsų, kad būtų galima nupirkti bent kokią karišką pabuklą, kad greičiau pribaugus Hitlerį. Jos sako, kai Chicagoje lietuviai nuvo reikalai arti prie širdies, todėl ir šiame momente jos pasiaukoją, nereikalaudamos atlyginimo, o vien tik kelionės lėšas. Tad geriausio pasisekimo delegatams ir konferencijos užbrėžtiems tikslams!

SLA 77 Kp. Korespondentas.

SLA Pagelbos Ranka

Savaitinė atskaita išmokėtų pomirtinių ir ligoje pašalpų

Cekiai išrašyti rugpjūčio 7, 1943

Išmokėtos pomirtinės

AGGIE POHL, 43 kp., So. Boston, Mass., gimus vas. 7 d., 1882 m. Kalnėnų kaime, Lietuvoje. Prie SLA prisirašė lapkričio 15 d., 1935 m. Numirė liepos 24 d., 1943 m. širdies liga. Velionės vyrui, Jonui Pohl, pomirtinės išmokėta \$50.

Nuo pradžios šių metų bendrai viso \$7049

Išmokėtos ligoje pašalpos

J. MEINARTAS, 29 kp., Westville, Ill. Sirgo 12 savaičių ir 5 dienas
P. TISKEVICIUS, 38 kp., Brooklyn, N. Y. Sirgo 18 s. ir 5 d.
O. PETRUSKIENE, 39 kp., Gilberton, Pa. Sirgo 7 s. ir 2 d.
M. CIUKSA, 62 kp., Lorain, Ohio. Sirgo 12 s.
J. PAUKSTIS, 87 kp., Omaha, Nebr. Sirgo 5 s.
P. SAKEVICIENE, 94 kp., Zeigler, Ill. Sirgo 8 s. ir 2 d.
E. REICOSKY, 145 kp., Byesville, Ohio. Sirgo 1 s.
V. KUPRIS, 115 kp., Wilkes Barre, Pa. Sirgo 8 s. ir 5 d.

Viso \$330

Nuo pradžios šių metų bendrai viso \$330

Nauji nariai

D. DIELIAUSKIENE, 13 kp., Minersville, Pa., apr. N1—500, paš. sk.
A. WOLKOVICH, 58 kp., Hudson, Mass., apr. N1—250, paš. skyr.
B. SHUCKTES, 115 kp., Wilkes Barre, Pa., apr. N1—1000
E. MAROZAS, 238 kp., Chicago, Ill., apr. N1—5000
M. BLUDGEN, 238 kp., Chicago, Ill., apr. N1—500
A. SENAVALTIS, 321 kp., Marlin, Pa., apr. N1—500, paš. skyr. II ad

VAIKŲ SKYRIUS

V. JASIUNAS, 212 kp., Kenosha, Wis., apr. N2—1000
M. J. VINIKAS, SLA sekretorius

Amerikos Spauda Vengia Baltijos Tautų Problemą

Brolis V. M. Stulpinas, žymus chigagietis SLA veikėjas, savo straipsnyje: "Kodel užmirštama apie Vilnių", tilpuiam Tėvynės Nr. 31 pakėlė labai svarbų klausimą, kuris domina kiekvieną sąmoningą lietuvį, ir jo pareiškimai tame straipsnyje paliks įspūdį mūsų žmonėms, kad lietuviai vadai, ypatingai Lietuvos pareigūnai, miega letargo miegu, kad ALT, kuri turi teisę ir autoritetą kalbėti lietuvių tautos gyvybiniams reikalais ir nuneigti anti-lietuvišką propagandą, bet iki šiol neparodė rimtų pastangų šiame reikale, nuneigti anti-lietuviškos propagandos, Amerikos spaudoje retkarčiais pasirodžiusios.

Brolis Stulpino pareiškimai svarbūs ir laiku padaryti. Dėja, šiame momente Vilniaus klausime ir abelnei Baltijos tautų gyvybiniams klausimais pasisakyti Amerikos spaudoje nelengva, nes Amerikos tuli dienraščiai vengia Baltijos kraštų gyvybinių problemų diskusijų, ypatingai Vilniaus klausime polemika su lenkais vesti, nes nenori pažeisti lenkų ir rusų politinių jausmų ir ambicijų, kuomet rusai ir lenkai yra Sąjunga tautų sąjungininkais. Šį faktą aš esu patyręs netolimoj praity iš New York Times dienraščio redaktoriaus.

Balandžio mėnesį pastebėjau New York Times dienraštį tilpusį laiško žymios amerikietės, dr. Sarah Wambaugh, kuri savo laiške blogai išaiškino Vilniaus teritorijai ginčą, sumaišydama Lietuvos santykius su Rusija ir Lenkija ir pažymėdama, kad Rusija buvo priešinga pravedimui plebiscito Vilniaus krašte. Tada New York Times dienraščiui pasiūliau laišką, kuriame tarptautinių sutarčių faktų šviesoje paaiškinau, jog dr. Sarah Wambaugh klaidingai perstatė Vilniaus krašto ginčinos teritorijos dispoziciją. Dėja, redakcija sugrąžino mano laišką su pareiškimu, kad stinga vietos laikrašty ir, kad Vilniaus klausimas perėjęs į naują stadiją ir dabartiniame momente diskusijos ir polemikos šiame klausime nepageidaujamos.

Cia patiekiu savo laiško nuorašą — tekstą, iš kurio Tėvynės skaitytojai žinos, ką aš esu pareiškęs Vilniaus klausime:

Dear Sir: — The letter of Dr. Sarah Wambaugh of April 7-th, 1943, published in the New York Times Sunday issue of April 18-th, 1943, is a splendid review, however, the statements of Dr. Sarah Wambaugh pertaining to the dispute over Vilna territory, particularly, in regard to question of plebiscite are incompatible with the established facts, therefore, I would like to clarify this point.

The dispute over Vilna territory was not between Lithuania and Soviet Russia, on the contrary, it was between Lithuania and Poland; also, it was not the Soviet Russia rejected plebiscite but Poland. Here are the facts: 1) the Soviet Russia and Lithuania concluded peace negotiations and signed the peace treaty in Moscow on August 12-th, 1920, whereby the Soviet Russia recognized Independence of Lithuania and set up a boundary line, accordingly and resumed a friendly relations; 2) under this peace treaty the Soviet Russia recognized entire Vilna Province and Northwestern part of Grodno Province up to the Niemen river as the Lithuania territory; these

facts established by the peace treaty of Moscow clearly indicate that there were no dispute between Lithuania and Soviet Russia over Vilna territory.

The Vilna territory dispute existed between Lithuania and Poland; the facts are as follows: 1) the representatives of the Polish and Lithuanian Governments have met in Suwalki and under the direction of the representatives of the Council of the League of Nations began the peace negotiations in October, 1920; 2) the negotiations were concluded and the peace treaty was signed on October 7-th, 1920, however, two days after signing of the peace treaty of Suwalki, the Polish army under the command of Gen. Zeligowski invaded Lithuania and occupied Eastern part of Lithuania including city of Vilna Lithuanian national capital, thus Poland violated the peace treaty of Suwalki.

The Council of the League of Nations denounced Polish aggression and promised to the Lithuanian Government that it will compel Polish Government to evacuate Lithuanian territory, in the meantime, the demarcation line was set up as a temporary line between the military forces of Poland and Lithuania, however, the Council of the League of Nations did not fulfill its promises to compel Polish Government to withdraw Polish army, the demarcation line remained as a temporary border-line which was set up by the Allied Military Commission authorized by the Council of the League of Nations. The state of war between Lithuania and Poland remained for twenty years, all the efforts to settle Polish-Lithuanian dispute over Vilna territory within the League of Nations have failed; the decision of the Council of Ambassadors favoring Polish military occupations of disputed territory was not an impartial decision, therefore, was rejected by the Lithuanian Government and later on was not recognized by the International World Court at Hague, because, that decision was incompatible with the peace treaties of Moscow and of Suwalki and with the historical and ethnological facts. The Polish Army occupation remained in the Vilna territory for period of twenty years.

At the beginning of the World War II, when the German and the Soviet Russian armies invaded Poland and destroyed its independence, the Vilna territory was occupied by the Russian Red Army and Vilna territory immediately was restored to Lithuania by the Soviet Russian Government in accordance to the peace treaty of Moscow of 1920. Unfortunately the Russian and the German dictators, Joseph Stalin and Adolf Hitler, decided to divide between the Soviet Russia and Germany entire European Continent and institute so-called "New Order" in Continental Europe; as a result of the totalitarian power's agreement of 1940, Hitler occupied the Balkan States and Stalin's Red Army occupied the Baltic countries; however, this deal between Stalin and Hitler did not fall through because Hitler deceived Stalin by German invasion of Soviet Russia in 1941. All these territorial divisions between the Slavs and the Germans were motivated by the imperialism and will be

changed after this World War II, it is hoped that the Vilna disputed territory should be settled justly and impartially after this war. The Slavs and the Germans must be discouraged from the imperialistic ambitions if we desire to establish a lasting peace in Europe. The just and lasting peace in Europe will be accomplished if the national border-lines be justly set up in accordance to the historical and ethnological facts and economic needs of all European nations.

Rodas kad bešališkai Vilniaus klausimą išdėsciau faktų šviesoje, vienok New York Times dienraštis grąžino mano laišką, netaipinęs, nes laikraščio redaktorius vengia Baltijos tautų gyvybinių problemų klausime diskusijų, ypatingai, ginčiamųjų teritorijų klausime, ir iš to aišku, kad jis nenori pažeisti slavų politiškių imperialistiškų ambicijų šiame momente — karo laiku, kuomet rusai ir lenkai kariauja Sąjunga tautų bendrame fronte.

Tiesia, nevisi Amerikos spaudos organai taip nusiteikę, kaip New York Times: yra daug spaudos organų palankiai nusiteikusių link Baltijos tautų gyvybinių problemų ir kitų mažųjų Europos tautų problemų. Tačiau faktas lieka faktas, kad šiame momente laisvai ir visapusiškai mes, lietuviai, negalime pasisakyti, kaip individai, nes individuališka nuomonė, kad ir labai rimta ir faktais paremta, vienok ji nesveria tiek ir dėmesio neatkreipia spaudos organų vadų ir visuomenės, kaip valstybės pareigūnų, arba, organizuotos grupės vadų, pavyzdin, ALT vadų nuomonė. Todel šiuo atžvilgiu gerb. p. V. M. Stulpinas, pasisakydamas Lietuvos pareigūnų ir ALT vadų adresu, pataikė į tašką.

Amerikos lietuviai pergyvena krizės momentą ne tik savo naujos tėvynės Amerikos šandieniniams reikalais besirūpindami, bet ir atjaušdami Lietuvos krizę. Dėja, iki šiol Amerikos lietuvių visuomenės vadai stovinti priešaky lietuviškų organizacijų ir spaudos organų neparodė sąmoningos, geniališkos politinės sąvokos ir reikiamos veiklos, idant tinkamai patėmus Amerikos ir Lietuvos gyvybinius reikalus. Labai gaila, tačiau faktas palieka faktą, kad mūsų sroviniai vadai protauja sroviniu protu, nesuderinamu su mūsų tautos gyvybiniams tikslais ir reikalais, todel nenuostabu, kad jie nesudarė palenkių sąlygų Amerikos lietuviams susikaupti ir nustatyti rimtai lietuviškos politikos gaires, tapti įtakingais Amerikos ir Lietuvos kraštų kovojose už laisvę ir nepriklausomybę, todel ką jau bekalbėti apie jų ir pastangas atrėmimui anti-lietuviškos propagandos slavų ir vokiečių Lietuvos neprietelių vedamos Amerikoje ir kituose kraštuose? Kitaip esant, aišku, mūsų visuomenės nuotauka ir sąvoka bei veikla būtų rimtesnė ir įtakingesnė Amerikoje, tuomet Amerikos palankumė turėtume daugiau palankumų ir daugiau prietelių mūsų tautai šiame demokratijos krašte.

Vertindamas brolio V. M. Stulpino pareiškimus, šia proga pasisakau ir aš Vilniaus klausime ir abelnei mūsų tautos gyvybiniams reikalais. Dėja, nei p. Stulpino nei mano pareiškimai gali būti nepažeisti padėties ir mūsų vadų politikos sąvokos. Tokios nuomonės buvau seniau, tokios esu ir dabar.

V. M. Klausutis.

Karo Bondsai padės laimėti karą.

Amerikos Žmonės ir Produkcija Laimės Karą

Karo eiga jau persisvėrusi į gerąją pusę mūsų laimėjimo link. Žinoma, dabar prieš akis stovi didžiausi mūsų su netekimu ir panešimu didelių Europos invazija — dienų ar valandų klausimas. Sąjunga tautų armijos įžengus į Europos žemę, ten sukils Vokietijos junga nešančių tautų "požeminės jėgos" ir prisidės vienon pergalėn...

Amerika milžinišku spartumu leisosi į karo reikmenų gamybą. Milžinišku planu ji užsibrėžė statyti tiesiog pasauliškų skaičius laivų, lėktuvų, patrankų ir tt.

Afrikos invazija likosi greitai laiku ir sėkmingai įvykintu dēka gerai išanksto suplanuotu planu, gerai prirengtu karių ir moderniškiausiu karo pabūklų. Dabar paaiškėja, kad Afrikos invazija buvo suplanuota Washingtono pirmu kartu lankantis Churchillui.

Trys tukstančiai armanados laivų, kuriais buvo išlaipinta gerai prirengta kariuomenė Sicilijoje, yra Amerikos planas ir Amerikos pagaminti laivai. Sicilijos invazija buvo suplanuota toje pačioje Casablankoje.

Netrukus galima Europos invazija, galimai jau yra suplanuota kur nors kitoje mums nežinomoje vietoje. Amerika turi parengus ir išdirbus planus pokarinį pasaulį maitinti nuo 5 iki 7 metų. Maistas laimės karą ir vystys taikos planus. Lendit Leas paktas šiandien yra prieinamas ir taikomas šalims bei valstybėms, kurios kariauja kartu prieš ašį. Šis paktas jima ginklų, maista, drabužių ir medikale pagelbą.

Nuo Dunkirko tragedijos Amerika stėjo remti Angliją visu galingumu ir davė visus reikalingiausius ginklus ir amuniciją. Anglijai taipgi teikiama maistas ir kiti medžiaginiai dalykai, kuriais ten apūpinama ir aprenčiama įvairių šalių esanti kariuomenė, kuri parengiama tik europie-

Pabėgėliai Sąjungtoje Valstijoje

Per praėjusius dešimtis metų Sąj. Valstijos priglaudė daugiau, negu 250,000 žmonių, daugelis iš kurių yra profesionalai ir prityrę amatininkai, kurie pabėgo nuo teroro arba "ašies" priespaudos Europoje.

Šie žmonės yra įvairių rasių ir tautybių, bet daugiausia atvykę iš Vokietijos ir Austrijos. Pirmieji imigrantai, kurie atvyko iš Europos į Ameriką, tai padarė dėl ekonominių priežasčių, bet šie buvo pripirti atvykti išgelbėti savo gyvybes.

Kaip galėtų ši grupė žmonių, daugelis kurių jau yra piliečiai, pagelbėti tautai, kuri juos priglaudė ir suteikė jiems vilties?

National Refugee Service, Inc., New York, išleido brošiūrą, kuri įrodo, ko Amerikai gali tikėtis iš šių pabėgėlių ir kaip jie gali prisitaikinti prie Amerikos sąlygų. Ši apžvalga, kuri nėra pilna, yra paimta iš 2,250 asmenų, kurie įsirašė į "Roster of Alien Specialized Personnel" organizaciją, kurią įsteigė italų pabėgėlis, kuris buvo ekonomijos profesorius italų universitete.

Nevisi pabėgėliai Amerikoje yra specializuoti amatininkai, bet galima sakyti, kad nuošimtis niekad nebuvo aukštesnis visoj imigracijos istorijoje, pagal National Refugee Service.

Iš 2,250 užsiregistravusių su "Roster of Alien Specialized Personnel" daugiausia

niai invazijai, išmušus reikiamai valandai...

Anglijos RAF tik palaikomas Amerikos tegalėjo atsipirti prieš didžiulius Vokietijos bombardavimus ir oro puolimus. Amerikos aliejumi Anglijos lėktuvai skrenda.

Rusijai yra suteikiama didžiausia ir svarbiausia parama šiame kare. Didžiausias nušimtis pagamintų ginklų ir net šarvuotų karo traukinių, eina Rusijos frontui prieš Vokietiją. Rusijos valstybė viena neįstengia pagaminti tiek reikalingos karo medžiagos, kad atsilaukyti prieš gerai ir moderniai apginkluotus Hitlerio kareivius. Rusijos taipgi siunčiama didelis nušimtis čia gaminamo maisto produktų ir medikale pagelbos. Rusai kariauja vieną iš didžiausių ir pavojingiausių frontų prieš Hitlerio gaujas.

Kinija yra pirmoji mūsų taktininkė fronte su japonais. Jai yra teikiama didelė karo reikalams pagelba, kaip lėktuvai su mūsų gerais išlaipinimais lakunais, tankai, kulkosvaidžiai ir kariniai vežimai su pilnai prikrauta amunicija. Ten milžinišku spartumu yra tiesiamas antrasis Burmos kelias paskubinti gabenai reikmenis Kinijai. Amerika ir Kinija turės savo "antrąjį frontą" prieš geltonuosius japonus.

Sąjunga Amerikos Valstijos pagamina vien reikalingiausius ir tobuliausius išdirbamus karo reikmenis. Ji suteikia galimą pagelbą kariaujančioms šalims prieš vieną priešą.

Šimtai ir tukstančiai laivų skrodžia vandenynus ir juras, veždami pagelbą ten...

Tukstančiai ir milijonai Amerikos žmonių dieną ir naktį dirba ir gamina karo reikmenis ir medžiagą...

Hitleris ir jo gaujos apriamos jau iš visų pusių ir jo laukia paskutinė "teismo valanda"...

Amerikos žmonės ir produkcija laimės karą!

Kareivis Petras Jukynas.

Socialio mokslo grupėje randasi gana daug ekonomistų ir statistikų, kurie turi puikų supratimą svetimos ekonomijos. Tarp jų yra ir redaktorių, vertėjų, žurnalistų ir advokatų, kurie labai gerai supranta kalbas ir įpročius priešų šalių ir gali pagelbėti propagandos karui prieš "ašį".

Medikalėje profesijoje yra 508 daktarų ir 81 dentistų; tai nelabai daug, bet iš šaltinių kaip "National Committee for the Resettlement of Foreign Physicians" žinoma, kad daugiau kaip 5,000 svetur baigusių mokslą daktarų randasi Sąj. Valstijoje ir apie 2/3 jų gavo leidimus praktikuoti.

Kadangi dabar daktarų yra stoka, šiems pabėgėliams turėtų atsirasti vietų, bet net ir civilijų rajonuose visoki trūkumai randasi įstatymuose ir suvaržymuose.

Kada sąrašas buvo pradėtas, reikėjo mokslininkų, profesionalų ir specializuotų amatininkų. Pagal valdžios pasiūlymą, buvo priimti ir asmenys su biznio patyrimais.

Ši grupė dabar yra didžiausia iš visų, ir tų asmenų patyrimai apima svarbias formulas, fabrikų ir pirklybos paslapčių "ašies" produkcijos sistemos. Tie asmenys yra ekspertai, vienas buvęs technikos direktorius Vokietijos oro linijos, kitas direktorius automobilių fabrike Italijoje; vienas asmuo, kuris užėmė svarbią vietą metalurgijos įstaigoj, kitas, buvęs direktorius javų importavimo firmos, ir daugelis kitų su panašiais patyrimais strategiškose "ašies" industrijose.

Vienas iš svarbiausių faktų šis sąrašas parodė, tai platų kalbų žinojimą. Dauguma iš 2,250 kalba vokiškai ir angliškai. Daugiau, negu pusė kalba francūziškai, daugelis

kalba ispaniškai ir itališkai. Bet didelis nušimtis irgi turi supratimą mažiau žinomų kalbų. Iš viso, išskyrus vokiečių ir anglų kalbas, registrantai supranta vieną arba daugiau iš 34 kalbų, jų tarpe: arabų, islandų, malajų, persų ir totorių.

National Refugee Service pareiškė, kad dauguma šių pabėgėlių yra lojalūs šiai šaliai ir jos demokratijai. Kaip pabėgėliai, jie neapkenčia tų sistemų, nuo kurių jiems reikėjo pabėgti.

Todel kad dauguma iš jų yra iš Vokietijos ir Austrijos, jie techniškai skaitosi prieštai ateiviai. Kai kada tas faktas jiems neduoda progos prisidėti prie tokio darbo, kuriame jie specializuojasi. Bet visvien, tukstančiai jaunesnių vyrų randasi karo tarnyboje, kiti industrijoj ar karo darbuose. Apie 2,500 daktarų tarnauja ligoninėse, kur daktarų yra stoka. Daugelis iš geriau žinomų, buvo priimti į karo pastangas privočiose industrijose ir valdžios įstaigose.

Svarbiausia priežastis, kodėl pabėgėliui sunku surasti vietą karo darbuose, yra nepakankamai supratimo tarp privačių ir viešų samdytojų, kaip greičiausiai šį darbininką pristatyti prie darbo. Pagal National Refugee Service, ateiviai gali dirbti karo industrijoj ir valdžia aiškiai pasisakė už tai.

Apžvalgoj, National Refugee Service sakoma:

"Yra natūralu šiais laikais, kad mes butume atsargūs, kada Amerika samdo darbininkus karo industrijose. Bet ateiviai, kurie turėjo bėgti iš savo šalių, turi gerą priežastį įvertinti demokratiją.

"Šiandieniniame kare, kuriame žmonės kariauja už visą kas gera, yra rolė kiekvienam — ir tie, kurie laukia, turi būti pašaukti". FLIS.

Moteriškos Pabraizos

Mintis apie moters pareigas...

Anglų rašytojo Dikensio raštuose yra rašoma apie moterį, kuri nežūrėjo savo septynių nuplyšusių ir alkanų vaikų, nes ji buvo labai užimta siuvimu raudonų flanelinių marškinių vargšams tolimosios Afrikos laukiniams hotentams...

Kalti senieji

Amerikos FBS direktorius J. Edgar Hoover, kuris priklauso Christian Science tikybai, sako, kad trukumas tėvų priežiūros ir drausmės namuose yra priežastis, jog jaunimas vis labiau eina blogais keliais. Jo pagrindinė mintis yra įsidėmėtina: "Perdaug namų Amerikoje yra sugriauta. Divorsai, nusikaltimai ir blogi pavyzdžiai padarė nepataisomas pasekmes. Aiškiama matosi, kad senieji neįkvepia į jaunimo protus tų tikėjimų, moralybės ir asmeniško elgesio dėsnių, kurie buvo pasekmė per šimtmečius".

Busimai Fordienel patiko "mekanikas"...

Kai dauguma detroitiečių juokėsi iš Fordo pastangų pagaminti bearklį vežimą, jo žmona jį drąsino ir padėjo jam. Ji buvo pirmoji su vyru išbandyti tą naują pabūklą. Fordas sako, jog ji buvo įsitikinusi pasisekimu iš pat pradžių. Gi dabar 76 metų amžiaus Fordienė sako, jog drąsinti ir padėti buvo tik jos paprasta pareiga.

Fordienės receptas laimei: "gyventi su paprastu širdingumu". Budama 55 metus ištekėjus, ji žino ką kalba apie namus: reikia būti pastenkinusia, malonia ir suprantančia: tvarkyti dalykus taip, kad vaikai norėtų būti namie todel, kad namai yra smagi vieta buti...

Abu Fordai ukininkų vaikai

(kaip ir dauguma mūsų tautų).

Kai kartą Fordas kalbėjo apie "įsikūnijimą iš naujo po mirties", jo buvo paklausta, kuo jis tada norėtų vėl būti, ir jis atsakė apie tai nepagalvojęs — "bet aš norėčiau turėti tą patį žmoną".

Susitikio Fordai "vakaruškoje" 1884 metais. Tik po metų jis jai "padarė įspūdžio", kai parodė, kaip veikia jo sudėtas laikrodinis, kuris rodė paprastą ir "saulės" laiką, tada veikų Detroitie... Na, ir "laikas", pasirodė, abiem veikė gerai — turto ir asmeniško pasitenkinimo atžvilgiu...

Chamfort'o mintis:

Senbernių žmonos ir senmergių vaikai visada yra tobuli...

K. Katkevičienė.

Obzervacijos

Didvyriai retai tėra intimitingai: jie yra perdaug pavydus mylėti ar gerbti vienas kitą.

Tingumas, kaip ir darbštumas, yra užsiekrečiamas.

Didžiausias kvailys šiame pasaulyje iki šiol dar neužgimė; mes dar ilgai turėsime jo laukti.

Viltis yra aklas vadas, bet kur tu rasi geresnį?

Kiekvienas atrodo nekenčias veidmainio.

Juokas, velnias ir mirtis slepiasi vyno taurėje.

Neviltis yra vilties pelenai, kuriuos sielvarto vėjas barsto.

Orfejus nuėjo į pragarą įieškoti savo žmonos. Tuli vyrai mieliai keliauti ten, kad pražudytų savąsias.

Egipto mumijos yra gyvos vielos palyginti su negyvyja meile.

Ne vyras kinta, bet jo sentimentas.

V. J. B.

Amerikos Lietuvių Veikla

Amerikos Lietuvių Konferencijos Mandatų Pavyzdys

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBA prašo, išrašant mandatus į Amerikos lietuvių konferenciją, kuri įvyks rugsėjo 2—3 dd., Pittsburgh, Pa., prisilaikyti sekančios tvarkos:

M A N D A T A S

Išrinktas atstovauti draugijai Amerikos Lietuvių Konferencijoje, rugsėjo 2, 3 dienomis, 1943 m., William Penn Hotel, Urban room, Pittsburgh, Pa.

Delegato vardas

Pavardė ir adresas

Kiek narių turi draugija

Auka — \$

Organizacijos valdybos narių parašai ir atsampa:

Pirm.

(Antspauda)

Sekr.

Šitaip išrašytus mandatus tuojau reikia pasiųsti Amerikos Lietuvių Tarybos sekretoriui, Dr. P. Grigaitis, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. Mandatus išanksto norima gauti delto, kad juos būtų galima sutvarkyti dar pirm prasidėjimo konferencijos ir kad tuo būdu būtų daugiau laiko svarbių reikalų apsarstymui.

New York, N. Y.

Lankėsi redakcijoje

Rugpjūčio 5 dieną Tėvynės redakcijoje ir SLA Centre lankėsi norwoodietis SLA 155 kuopos (Walpole, Mass.) sekretorius ir Sandaros veikėjas, brolis J. Pečiulis. Su juo smagiai pasikalbėta apie įvairius visuomeninius reikalus. Jis pasakojo, kad tos apeliokės žmonės dabar labai sunkiai dirba ir todėl mažai laiko belieka SLA bei visuomeniniams reikalams. Bet visgi šis-tas veikiama. Ypač pastaruoju laiku smarkiai rengiamasi dalyvauti Amerikos lietuvių konferencijoje, kuri įvyks rugsėjo 2—3 dd., Pittsburgh, Pa.

New York-Brooklyn, N. Y.

Dar daugiau delegatų

Praeitame Tėvynės numery jau minėjau, kas išrinkta delegatais į Amerikos lietuvių konferenciją, kuri įvyks rugsėjo 2—3 dd., Pittsburgh, Pa. Po to pranešimo, delegatų skaičius jau gerokai padidėjo: SLA 126 kuopa išrinko tris delegatus: Oną Vinikienę, Jevą Bajorienę ir A. B. Strimaitį. SLA 38 kuopa išrinko S. Strazdą. Teko nūgrįsti, kad dar viena-kita SLA kuopa delegatus rinks šią savaitę. Taipgi dar viena-kita didesniųjų katalikiškų New Yorko-Brooklyno draugijų šį reikalą rengiasi apkalbėti susirinkimuose, kurie įvyks šią savaitę. Bendrai, išrodo, kad Didysis New Yorkas į minimą konferenciją pasiųs nemažiau 25 delegatų. Tai bus jau nemažas skaičius, atsižvelgiant į dabartines gyvenimo aplinkybes.

ferenciją pasiųs nemažiau 25 delegatų. Tai bus jau nemažas skaičius, atsižvelgiant į dabartines gyvenimo aplinkybes.

Koresp.

Hartford, Conn.

Lietuviai nupirko A. R. K. automobilį

Liepos 25 d. čia įvyko lietuvių didelės iškilmės, tai įteikimas automobilio Amerikos Raudonajam Kryžiui nuo Hartfordo lietuvių. Pirmą dalis programos prasidėjo 2 val. popiet parapijos svetainėje. Kalbėjo pralotas Ambotas, W. M. Chase, Pilky, adv. Monchun ir kiti. Visi kalbėtojai nurodė svarbą Amerikos Raudonojo Kryžiaus ir bendrą Hartfordo lietuvių veikimą. Po prakalbų rinko aukas ir suaukojo virš \$150.

Pirmininkė, V. Kaunietis, perstatė "kumus", kurių bulevo dvi poros: viena pora iš pavienių ir pora iš draugijų. Iš pavienių daugiausia auksiusi buvo p-lė Manchuška su auka \$70 ir pralotas Ambotas su \$25. Iš draugijų daugiausia auksiusi p. Pilky su auka \$557 nuo L. P. Klubo ir p-nia Navickienė su \$140 nuo Moterų Sąjungos. Automobilio nupirkimui aukų surinkta iš draugijų ir pavienių \$1,756.25. Automobilis kainavo \$1,170, tad dar lieka lietuvių Raudonojo Kryžiaus žinioje \$586.25.

Antroji programos dalis įvyko mokyklos kieme, kur buvo papuošta didelė kalbėto-

jams platformė, o priešais platformės stovėjo Hartfordo lietuvių dovana (automobilis), uždegtas su didele Raudonojo Kryžiaus vėliava. Apie ketvirtą valandą atmaršavo Amerikos Lietuvių Legionas su egziliu. Paskui juos sekė lietuvių Raudonojo Kryžiaus darbuotojos. Orkestras grojo maršą. Legionieriams išsiriavus, orkestrui lydim, publika sudainavo "Ameriką". Kalbas pasakė: miesto majoras O'Connor, E. Allen, Raudonojo Kryžiaus pirmininkas, V. Vasburg, kraujo rinkimo centro pirm., Miss L. Williams, Raudonojo Kryžiaus moterų skyriaus pirm. Kun. Vilčiauskas pasakė atatinimą paaugujimo maldą, o pralotas Ambotas pašventino automobilį. Po pašventinimo, prasidėjo fotografavimas automobilio, "kumų" ir Raudonojo Kryžiaus darbuotojų per Hartford Times ir Caurant reporterius.

Reikia pažymėti, kad laike iškilmių nekurie iš publikos pastebėjo, kad automobilis jau buvo naudotas ir darė visokias išvadas, nes automobilis buvo išvažinėtas apie 4,000 mylių. Atsitikimas buvo šitoks: originalis sumanymas buvo pirkti ambulansą ir su tuo tikslu Lietuvių Raudonojo Kryžiaus pirkininkė p-lė V. Kaunietis buvo įgaliota nueiti į Amerikos Raudonojo Kryžiaus centrą ir patirti, kiek tokis ambulansas kainuotų. Kada centro valdyba patyrė, kad lietuvių yra pasirūžę pirkti ambulansą, tada jie prašė vietoje ambulanso pirkti automobilį kraujo rinkimui, nes jiems tokių automobilių reikėjo net trijų ir kurie buvo reikalingi tuojaus, o Raudonasas Kryžius neturėjo tam tikslui pinigų. Iš šitam svarbiausiam momente Hartfordo lietuvių ištisė pagelbos ranka — prižadėjo nupirkti vieną automobilį, patys neturėdami cento tam reikalui. Gavus lietuvių prižadą, pati Amerikos Raudonojo Kryžiaus centro valdyba užsisakė automobilį ir davė garbės žodį automobilių firmai, kad lietuvių visuotinė išlaikė savo prižadą, tai išlaikys ir šį sykį. Kaip greit buvo pristatytas automobilis Raudonajam Kryžiui, taip greit ji pradėjo naudoti. Tad matot, gerbiamieji, ši Hartfordo lietuvių dovana buvo taip svarbi ir taip ant greitųjų reikalinga, kad ji buvo nupirktą ant lietuvių garbės žodžio. Hartfordo lietuvių išpildė savo garbės žodį dar net su kaupu ir labai trumpą laiką. Garbė jiems už tai!

Koresp.

Mar Lin, Pa.

Daug kareivių vedasi

T. Gelbudai gavo laišką iš savo sunaus Prano, korporalo, kuris kareivio tarnybą atlieka Texas valstijoje. Jis rašo: "Atleiskit, kad taip ilgai neparašiau laiško, nes šiuo tarpu turėjome net dvylikos porų vestuves ir kiekvienoje jų aš dalyvavau. Šiandien tačiau esu šiek-tiek liuosas, tai ir parašau".

Gali būti, kad tai ir teisybė, nes čia viena mergina gavo \$100 iš savo vaikinio-kareivio iš Texas, kuris kviečia ją atvažiuoti apsisvesti.

Prano Gelbudo brolis, Benis, ekspertas šaudyme, rašo: "Parvažiavau iš San Francisco į Chicago, Ill. Mes labai stebėjome, kad Chicago žmonės, o ypač lietuvių, mus priėmė, tartum savo tikruosius sunus. Jie mums teikė valgių, gėrimų bei kitokių užkandžių ir už tai nieko nemėmė".

A. J. Banišauskas.

Rhineland, Wis.

Sis-tas iš šios apeliokės

Rhineland tai yra gražus Wisconsin valstijos šiaurinės dalies kampelis, gamtos apdovanotas įvairiais medeliais ir ežerėliais. Šis kampelis tikrai patraukdavo vasaros laiku daug vasarotojų-svečių kaip iš rytinių, taip ir pietinių valstijų. Bet šią vasarą kur kas daug mažiau tų svečių-vasarotojų atsilanko. Žinoma, to priežastis yra karas.

Rhineland apeliokės ukininkai šį pavasarį labai daug nukentėjo nuo didelių lietu, o vasaros laiku — nuo didelės sausros. Žinoma, ukininkas yra laimingas ne tuo, kad jis gauna geresnį atlyginimą už savo pagamintus produktus, bet jo likimas daugiausiai priklauso nuo gamtos veikimo: jei atlyginimą gauna ir geresnį, bet jei užsina dideli lietus ar didelės sausros — viskas nueina niekais. Bendrai imant, ukininko likimas yra nepermatomas.

P. P. Simanaukas.

Philadelphia, Pa.

Koks bus vardas lietuvių nupirkto kariško bombanešio

Visi tie, kurie pirkto Karo Bondus nemažiau \$5,000 turės teisę būti "kumais" to didžiulio kariško bombanešio. Todel pasirinkime, kad kodaugiau būtų "kumų". Vajus pardavimo bondus jau baigiasi, todel turime stipriai subrusti, kad iki rugpjūčio 16 d. pilnai sukelstume \$400,000. Truksta dar suvirš \$100,000. Todel sekmadienį, rugpjūčio 15 d. Komitetas Raudonojo Kryžiaus ir Karo Pergalės metai visom galimybėm daboigti sukelti paskirtą kvotą. Rugpjūčio 15 d. Karo Bondasai bus parduvinėjami prie visų lietuviškų bažnyčių, po kožu mišių bus komiteto nuskirti asmenys ir visiems tinkamai patarnaus, kad kiekvienas lietuvis ir lietuvaite turėtų progą prisidėti ir nusipirkti Karo Bondus kodaugiau reikale bondus parduvinėjimo. Kalbės miesto valdininkai ir kiti svečiai. Todel kviečiame dalyvauti netik vietos, bet ir apeliokės lietuvių.

Rugpjūčio 15 d. bus didelis vajus Karo Bondus pardavimui Lietuvių Republikonų Susivienijimo Klube, 1218 Wallace St., pradžia 2 val. popiet.

Ten ant vietos bus bankas ir bondus galėsite įsigyti, tik atsineškite pinigų, bankų knygetes ar pašto įdėlių lakštus. Šis klubas randasi tirštai lietuvių apgyventoj kolonijoje, ten yra turtingų ir daug visokių biznierių ir šiaip pasiturinčių gerų žmonių. Todel broliu ir sesers, pasirodykit, kad esate geri lietuvių ir geri amerikona! patriotai, ir neatsilikite nuo kitų kolonijų, bet parodykit, ką jūs galite padaryti, pralenkit kitas kolonijas.

Taipgi sekmadienį, rugpjūčio 15 d. bus Karo Bondus vajus jau trečias iš eilės, Lietuvių Muzikos Svetainėje, Allegheny Ave. ir Tilton gatvė, pradžia 4 val. pop. t. šioj svetainėje Richmondėje jau esame pardavę bondus kariško bombanešio sąskaiton suvirš \$50,000. Taipgi, richmondiečiai, neapsileiskime šiame paskutiniam vajuje, pasirodykime dar šauniau. Iki šiam laikui Richmondas buvo pirmoje vietoje. Richmondas pradėjo šį vajų sukelti \$400,000 kariškam bombanešini nupirkti, tad Richmondas lai ir buna vainikuojanti lietuvių kolonija.

Visi kas gyvas ateikime į šį parengimą ir pirkime Karo Bondus už kiek tik galime! Žinote visi, kad pinigai, jeigu jie yra kur nors slepiami, jums jokios naudos neneša. Bet pinigai, įdėti į Karo Bondus, paskolinti Suvienuytų Valstijų valdžiai netik kad nepapuls, bet už juos gausite dar gerą nuosimtį. Jūs, sumokėdami į Karo Bondus \$750, gausite \$1,000; sumokėdami \$3,750, gausite bondą už \$5,000. Kur jūs rasite geresnį įvestmentą šiame laike, kaip kad Karo Bondus pirkinė?

Šiame Karo Bondus vajuje, rugpjūčio 15 d., Lietuvių Muzikos Svetainėje, kandidatas į Philadelphia miesto majorą, W. M. Paschall (Paškevičius) visiems atsilankiusiems suteiks gražų pasilinksminimą ir pavaišins. Tad tuo pat laiku visi smagiai pasilinksminime ir Karo Bondus pirkime. Tad broliu ir sesers, visi išvieno, petis į petį, o kariškam bombanešini kilti į padanges su lietuvišku vardu, turi kelti lietuvių vardą ir išabėti karą pabaigti.

J. V. G., koresp.

Išveštų Rusijon Lietuvos Žmonių Sąrašas

(Tęsa)

Lapšys Adolfas (Juožas), 42, buhalteris; Lapšienė Vėronika (Mikalojus), 44, slaugė; Lapšys Rimgaudas (Adolfas), 11 — g. v. Kaunas.

Lapėnienė Stasė, 38, ukininkė — g. v. Liukoniai.

Lapučinskas Ananijus (Vosylius), 21, ukininkas — g. v. Pastovai, Vosyliai.

Lapurka Juozas (Vacys), 1; Lapurkienė Pranė (Jonas), 30, šeimininkė; Lapurkaitė Nijolė (Vasys), 4 — g. v. Onušis, Trakai.

Lazauskas Pranas, 46, samdins; Lazauskienė Bronė, 40; Lazauskaitė Alicija (Pranas) — g. v. Vilnius.

Lasinskas Juozas (Juožas), 41, direktorius — g. v. Švenčiai.

Laskauskienė Ona (Adomas), 82, ukininkė; Laskauskas Alfonsas (Julius), 42, ukininkas; Laskauskienė Sofija, 35, mokytoja; Laskauskaitė Alma (Alfonsas), 5; Laskauskaitė Ina (Alfonsas), 3; Laskauskienė Ona (Silvestras), 39, biznieriė; Laskauskaitė Nijolė (Jonas), 1 — g. v. Anykščiai.

Laskevičius Bonaventuras (Juožas), 41, samdins; Laskevičienė Elena, 38, šeimininkė; Laskevičiūtė Birutė (Bonaventuras), 12; Laskevičius Algirdas (Bonaventuras), 8 — g. v. Kaunas.

Laskovienė Janina, 46, šeimininkė — g. v. Vilnius.

Lazota Pranas, 42, buhalteris — g. v. Vilnius.

Lazotienė Aleksandra, 44, šeimininkė.

Lastauskas Bronius (Petras), 44, mokytojas — g. v. Karklynai, Alytus.

Lastauskas Jonas (Antanas), 37, darbininkas — g. v. Kaunas.

Lastauskienė Ona (Jonas), 29, darbininkė — g. v. Vilnius.

Lastauskas Petras (Jonas), 40, ukininkas — g. v. Prekariškė, Daugėliškis.

Lastovskis Leonas, 45, samdins — g. v. Vilnius.

Laskevičius Barys, 40, samdins; Laskevičienė Elena (Vladas), 39, šeimininkė; Laskevičiūtė Birutė (Balys), 11, mokinė; Laskevičius Algirdas (Balys), 9 — g. v. Kaunas.

Latakas Pranas (Antanas), 41, samdins — g. v. Mažickiai.

Lastauskas Stasys (Juožas), 35, mokytojas; Lastauskienė Bogumyla, 33, mokytoja; Lastauskas Algimantas (Stasys), 3; Lastauskaitė Ona (Stasys), 2 — g. v. Kelmė.

Latvys Alfonsas (Jonas), 24, seržantas — g. v. Makinčiai, Malėtai.

Latvys Povilas (Benediktas), 44, ukininkas; Latvienė Juzefa, 31, šeimininkė; Lat-

vytė Janina (Povilas), 16; Latvys Povilas (Povilas), 13; Latvytė Birutė (Povilas), 7 — g. v. Zemgala, Betygala.

Laucevičienė Elena (Vladas), 45, ukininkė — g. v. Zlibinai, Plungė.

Laucevičius Stasys (Stasys), 13 — g. v. Zlibinai.

Laucevičius Liubomiras, 36, daktaras — g. v. Kaunas.

Laucevičius Zenonas, 68, ukininkas — g. v. Surgučiai, Mariampolė.

Laucius Kazys (Jonas), 35, teisininkas; Laucienė Antanina, 35, mokytoja — g. v. Kaunas.

Laucius Jonas (Povilas), 33, policininkas; Laucienė Ona (Vincas), 34; Laucitė Irena (Jonas), 9; Laucius Gertrudė (Jonas), 5 — g. v. Kileišiai, Leliunai.

Laucys Vacius (Simonas), 16, mokinys — g. v. Alytus, Geniai.

Laugalis Antanas (Kazys), 38, samdins; Laugalienė Elma (Izidorius), 25, šeimininkė — g. v. Tauragė.

Laurinaitis Antanas (Jonas), 25, ukininkas — g. v. Šuketai, Lekečiai.

Laurinaitis Jonas (Kostas), 45, mokytojas; Laurinaitienė Stasė (Kajetonas), 43, šeimininkė; Laurinaitis Vytautas (Jonas), 19, studentas; Laurinaitis Romualdas (Jonas), 14, mokinys — g. v. Kaunas.

Laurinaitienė Elzbieta, 65, šeimininkė — g. v. Slakiai, Raudonė.

Laurinavičius Adolfas (Feliksas), 22, ukininkas; Laurinavičius Juozas (Stasys), 25, ukininkas; Laurinavičius Stasys (Jonas), 25, ukininkas — g. v. Gilunai, Gervėčiai.

Laurinavičius Bronius (Mortiejus), 28, ukininkas — g. v. Gudzininkai, Gervėčiai.

Laurinavičius Vincas (Juožas), 30, samdins; Laurinavičienė Paulina (Stasys), 28, samdinė; Laurinavičius Andrius (Vincas), 8; Laurinavičiūtė Jūratė (Vincas), 3 mėnesių amž. — g. v. Vilnius.

Laurinavičius Mikas (Mikas), 20, darbininkas — g. v. Kazlų Ruda.

JAUCIATES BLOGAI?

Visiškai Palengvinatė Sau — Šiuo Modernišku Svelniu Būdu — Kuo met kankinates vidurių užkietėjimu — žarnos nevelkios, skauda galva, nėra energijos — palengvinatė sau šiuo modernišku būdu — kramtykite FEEN-A-MINT. Šis skoninga kramtoma guma vidurius liuosuoja svelniai ir tikrai Milionai žmonių naudoja FEEN-A-MINT. Tik pakramtykite FEEN-A-MINT einant gulti, naudokite tikrai pagal nurodymus ant pakelio. Sekanti rytą malonus palengvinimas pagels jums vėl jaustis pulkui.

Reikalingos Raštinei Darbininkės Mašinistės, Stenografės ir Abelnės Raštinėms Darbams

Mokančios anglų arba lietuvių kalbą lietuvaite. Geros ir pastovios, karo neliečiamos darbo sąlygos. Trumpos valandos. Apmokamos atostogos. Nepatyrusioms raštines darbuose pradinė alga \$20.00 savaitėje. Didesnė alga pagal patyrimą ir užsitarimą.

Rašykite, pranešant smulkmenas apie savo išsilavinimą, patyrimą, amžių ir kokią algą norėtumėte gauti.

Kreipkitės sekančiu adresu:

DR. M. J. VINIKAS
307 W. 30-th St., New York 1, N. Y.

MUSŲ PROFESIONALAI IR BIZNIERIAI

Mūsų Biznieriai

A. J. KUPSTIS
SLA NARYS
Tel. So. Boston 9423

Real Estate & Insurance
Specializuojama: Bizniala,
Gyvenimo Namai ir Farmomai
Mandagus ir Greitas Patarnavimas

322 W. BROADWAY, SOUTH BOSTON, MASS.
JOHN NAGHTEN & CO.
ESTABLISHED 1863, INSURANCE
1903 Insurance Exchange, Chicago, Illinois

DOVANA

Kiekvienam SLA Nariui, Kiekvienam Lietuviui, Kiekvienam Organizatoriui

Nauja, Nesenai Atspausdinta,

KNYGELE-BROŠIURELE

apie

Susivienijimą Lietuvių Amerikoje

Knygelė suteikia daug įdomių žinių kiekvienam lietuviui. Joje aprašoma kokie susivienijimo tikslai ir siekiai, kokias naudas susivienijimas užtikrina savo nariams, ką susivienijimas gali duoti visai Amerikos lietuvių išeivijai ir tt.

Dabar eina SLA KETVIRTAS, naujų narių prirašymo VAJUS. Kiekvieno nario pareiga yra prikaltinti ir prirašyti nors vieną naują narį ir bendrai pagelbėti savo kuopos organizatoriams atlikti savo pareigas kosekmingiausiai.

Šioji knygelė-brošiurėlė išdalinta tarpe jusių draugų, pažįstamų bei giminių pagelbės jums juos prirašyti, ir pagelbės jums patiems plačiau susipažinti su jūsų organizacija — Susivienijimu.

Rašykite, pažymėdami kiek knygelę norite gauti iš dalinimui tarpe jusių pažįstamų, sekamu adresu:

DR. M. J. VINIKAS, Secretary,
307 W. 30-th St., New York 1, N. Y.